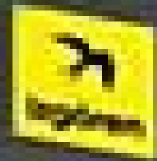
Ahmet Şerif İzgören

Uçan Halı Babam

UÇAN HALI BABAM

Ahmet Şerif İzgören

Yuvayı Yapanlar:
Mustafa Baştürk, Gaye Dinçel, Gül Balcı, Hakan Akın, Elif İnkaya, Gökçen Kayınova Acuner, Selin Alemdar, Tuğçe Tunç, Zeynep Günday, Taner Köse, Umut Sav, Mehmet Özaksu, Suna Coşkun, Mine Egbatan, Mehtap Tombakoğlu, Volkan Dalyan, Ahmet Şahin, Demet Uyar, Aslı Kesinbaşoğlu, Timuçin Karakuş, Aydil İnal, Altınay Çelik, Pelin Kohn, İlker Kaldı, Nebi Acar, Zafer Erbaşlar, Serkan Duru.
Kırlangıçlar:
Cemal Duran, Şinasi Havuz, Hakan Özerol, Hakan Eryiğit, Ali Mahmut Akça, Atilla Okumuş, Seyfi Durhan, Ali Rıza Oktay, Mustafa Acar, Erhan Özallı, Ahmet Ürey, Meltem Kutay, Nazlı Uluer, Deniz Özbeyli,Şahin İpek, Hıdır Şayır, Metin Altun, Oğuz Güzel, Prof. Dr. Vahap Kathat, Rıza Aydın, Melih Derneli, Orhan Aztekin, Hakan Yaman, Şükrü Karaca, Özlem Avcı, Kenan Başaran, Filiz Etiz, Hüseyin Araslı, Seval Çetin, Çağlayan Babacan, Zafer Erbeyler, Sanem Sunlu, Bengül İzgören, Murat Özdemir, Ahmet Nacar, Temel Ceyhan, Abdullah Baysan, Ahmet Erzurumlu, Hakan Kocabaş, Alperen Doğan, Ömer Barışık, Fatma Fürer, Beycan Efe, Prof. Dr. Uğur Sunlu, Em. Tüm. Volkan Kaplama, Cengiz Alkış, Tülay Üstündağ, Ayşe Butcher Yılmaz, Nevzat Adil, Ümit Söylemez.
Yavru Kırlangıçlar:
Hayriye Arıcı, Naz Uluer, Selma Ruth Dilmener, Nisan İzgören, Zeynep Etiz, Melodi Butcher, Elif Sîmin, Lâl Akın, Bora Acuner, Mustafa Esken.
Editör Kırlangıçlar:
Begüm Kaya, Zeynep Gönül.

“İZGÖREN YAYINLARI” AKADEMİ ARTI YAY. A.Ş.’nin bir markasıdır.

Kırlangıçları hep çok sevdim.

Ayvalık’ta bir açık hava otelindeyim, resepsiyon da açıkta. Resepsiyonun köşesinde bir kırlangıç yuvası var; üç yavru, kafalar dışarıda, gagalar açık. Anne ve baba gidip gelip yiyecek getiriyorlar ve ayrı zamanlarda geldikleri için birbirlerini görmüyorlar. Anne birinci yavruya yem veriyor, birazdan baba gelip ikinciye, anne tekrar geldiğinde üçüncüye, baba gelip birinciye. İnanılır gibi değil, sırayı hiç şaşırmadılar: **ADALET**.

Akşama doğru sudan çıktım, baktım yuvaya siyah bir kedi yaklaşmış. O ufacık ana baba canhıraş bir şekilde dalıp, çıkıp kediyi uzağa kadar kovaladılar: **CESARET**.

Otel sahibi şunları anlattı: Bahar başlarında göçten döndüklerinde yuvanın bulunduğu bölümün kapalı olduğunu görünce, resepsiyon görevlisinin kaldığı odaya girip çıkıp onu uyandırmışlar; sonra da resepsiyona uçup kepenkleri kaldırtmışlar: **AKIL**.

Sabah su içmek için fıskiyenin üzerinde dolaşıp çığlıklar atıyorlardı, ta ki fıskiye açılana kadar: **İLETİŞİM**.

Yuvalarını öyle bir yaparlar ki yıllarca dayanır: **KALİTE**.

Yazları sıcak ülkelere göç ederler: **YENİLİK**.

Onların yaptığı yuva, diğer kuşların saman çöplerini üst üste koyarak yaptığı dingildik yuvalara hiç benzemez. Benzer bir yuva yapabilen başka kuş yoktur: **FARKLILIK**.

Hiç kırlangıçları bir yerde pineklerken hatırlıyor musunuz? Devamlı uçarlar: **ÇALIŞKANLIK**.

İnanılmaz hızlıdırlar, su zerresini havada yakalarlar: **HIZ**.

Binlerce mil uzaktan hep aynı yuvaya dönerler. Ömürlerinin sonuna kadar yuvalarına bağlıdırlar: **YURT SEVGİSİ**.

Kırlangıçları hep çok sevdim.

Ahmet Şerif İzgören

Bir okurumuzdan…

Merhabalar,

Az önce “UÇAN HALI BABAM” adlı kitabınızı okudum. Tek kelimeyle muhteşemdi… Söylemeyi hep unuttuklarımızı yazmışsınız. En güzeliyle, en içtenliğiyle... Babamla çok iyi anlaşamam, sizin babanız gibi başımı okşayıp bana sevgisini gösterdiğini de bilmem. Konuşmalarımız çoğu zaman tartışmayla biter ve ben kızgınlıkla kapıyı kapatıp bilgisayarın başına geçerim. Belki de babaya söylenmemesi gereken tüm düşünceleri geçiririm aklımdan... Bu kitaptan sonra aklımdaki düşüncelerden utandım. Bir dediğimi iki etmedi, ağzımdan ne çıktıysa ikinci kez söylemedim. Hergün işe gidiyorsa sırf bize bakmak için olduğunu, onun için ne kadar değerli olduğumu anladım ve bana yaptıklarına karşı bir tebessümü bile çok gördüğümü fark ettim. Size söz veriyorum, bugün babam geldiğinde yanına oturacağım ve sizin izmir’de babanızın o mis kokusunu içinize çektiğiniz gibi ben de o eşsiz duyguyu tadacağım. Hiçbir şey için geç değil… Her şey için teşekkür ederim.

Hatice Arı

***

Size söz verdiğim gibi bugün babamın yanındaydım, onun o mis kokusunu çektim içime. Yorgunluğu gitsin diye omuzlarına masaj yaptım, bir de çay demledim. içine sevgimi katıp yüzümde tebessümle sundum babama. Bugün anladım ki ne ekersen onu biçersin. En değerli varlıklarım onlar benim, her konuda yanımdalar. Ne kadar hata yapmış olsam da ben de onların tek varlığıyım. Bugün tebessümle, içtenlikle, hiç fark etmediğim güzellikte baktım babama. Hayatta sevgimi, gülüşümü ondan esirgediğim için ve olur olmadık yerde tavır koyduğum için utandım kendimden, üzüldüm. Ama dediğim gibi geç kalmış değiliz. “Baba, ben seni çok seviyorum” dedim. Sıkıca sarıldım. Üniversite sınavı için bir şey kalmamıştı, ona aklımdakileri anlattım. “Ankara Üniversitesi’ne gitmek istiyorum” dedim. Babam “Ben sana güveniyorum dedi. :) Sonra tek kız evladı olduğumu ve benden başka bir şey düşünmediğini vurgularcasına “Ankara olması şart mı?” dedi. “Evet” dedim. “Sen mutlu ol” dedi sadece.

Ben her şey için teşekkür ederim. Bugün babamı anladım, birlikte zaman geçirdik, güldük:) Bugün akıl hazineme bir bilgi daha ekledim. Nasıl davranış görmek istersen öyle davranacaksın! Teşekkür ederim Şerif Hocam. Dostluk ve sevgiyle kalın.

Hatice Arı

Benim “Gül Ten”li, koca kalpli annem,

Bu aileyi, yavrularını koruyan bir kırlangıç gibi, bir arada tuttun. Bize ve babama hep büyük sevgi gösterdin. Senin hakkını hiç ödeyemeyiz. Babama yazdığım bu kitabı sana ithaf etmem onun ve

bizlerin hayatındaki emeğinin bir nişanı.

Allah sana sağlıklı ve dolu dolu bir ömür versin.

Oğlun Şerif

28 Aralık 2006

Canım Babam,

Bu, benim sana veda mektubum.

Birkaç yıl önce, Sanem titreyen bir sesle beni İzmir’e hastaneye çağırdığında “Eyvah” demiştim.

Seni orada, öyle hasta, yorgun gördüğümde “Acaba babamı kaybediyor muyum” diye korktum.

O gün, gözlerinden hiç eksik olmayan o “hayat sevinci” ve başucundaki o küçük gül tenli beyaz melek seni ayakta tuttu.

Ben de sana bu veda mektubunu hazırlama zamanı buldum.

Beni elimden tutup balığa götürüşünü, büyülü deniz kıyılarında midyeler pişirişimizi, İzmir’in nemli sıcak havasında uçurttuğumuz, senin pembe-mavi peluş kâğıdından yaptığın o devasa uçurtmaları, Uludağ’ın eteklerinde karşılaştığımız kızıl tilkinin bizi götürdüğü gizli “şekerpınarı”nın güzelliğini hiç unutmayacağım.

Bize evler, arabalar bırakmıyorsun.

Bir babanın evladına bırakabileceği en güzel mirası bırakıyorsun.

Sen Allah’ın bir çocuğa verebileceği en iyi babasın.

Bu kitap da bir evladın babasına yazabileceği en güzel veda mektubu.

Öteki hayatta yine maceradan maceraya koşmamız dileğiyle, seni defalarca öpüyorum Aslan Babam.

17 Ekim 2006

ODTÜ

BULUTLAR

Tabak Ahmet soğuk suların içinde çıplak ayakla deri çiğnemekten siroz olup ölünce 1940 kışının ayazında, Manisa'nın o küçük ilçesi Demirci'de üç oğlan çocuğu bir de Emine Babaannem kalır geride.

Demirci (1940'lar)

Demirci’nin alt mahalleleri, arkada bağlar görünüyor. Civarı ormanlarla doludur. Kadınlar halı dokur, erkekler ticaret yaparmış. Çocukluğumda nalbantlar, semerciler hâlâ vardı.

“Yiğidin harman olduğu yer” demek istemem; ama Çılgın Türkler kitabında Ege’de Kurtuluş Savaşı’nı başlatan yerlerden biri olarak anılır.

Çok iyi bir örnek ve kalbime işli beyaz turunçgil çiçekleri kokan hatıralar.

Dört yaşındaki yetim Erdoğan bir süre göremeyince sorar büyüklerine, “Babam nerede?”

Derler “Bulutların üzerine çıktı.”

Küçük çocuk yıllarca kafası gökyüzünde dolaşır, bulutların üstüne, kıyısına, orasına burasına bakar “Babamı göreceğim” diye.

Kendi babası olmadığından mıdır nedir? Bizi çok sevdi, hep öptü, kokladı.

Emine Babaannem bir başına sadece gündüzleri evlere halı dokumaya gider, geceleri mum ışığında oya işler. Günlük alacağı yevmiyeyle ev geçindirip çocuk okutmaya çalışır.

Altı yaşındayken dayısı Nuri Tanrıseven ve ninesiyle birlikte Balıkesir’e giderler, dayısı orada mahiyet memurudur. Ali Ağabeyi de Ayvalık’ta tanıdıklarının yanında ortaokulu okur.

Ortanca kardeş Mehmet Amcamla babaannem Demirci’de kalırlar. Mehmet Amcam hastalanır, birkaç yıl okula gidemez. Tekrar okula başladığında sınıftakilerden çok büyüktür, herkes alay eder, o da okulu bırakır, berber olur; dünyanın en iyi kalpli, eşek tıraşı yapan berberi.

Nuri Dayı kaymakam vekili olarak Burhaniye’ye atanır (1942). Babam orada ilkokula başlar. 1943’te Demirci’ye döner, Ziya Bey İlkokulu’nda birinci sınıfa devam eder.

Dayının tayini Erzincan’ın Kemaliye İlçesi’ne çıkınca oraya giderler, iki yıl kalırlar, ikinci sınıfı orada bitirir.

İzmir (1974 yazı)

Çiğli hava lojmanlarındaki evin önünde, Mehmet Amcam keklik gibi sekiyor, ben de hayranlıkla seyrediyor ve figür kapmaya çalışıyorum. “Sünnet fotoğrafı galiba” diye düşünen okurlar varsa, “Hayır, bu benim gündelik kıyafetim, her günümüz böyle geçiyordu” derim.

Daha önce Demirci’den hiç çıkmadığı için, amcamın askerliği, Yüzüklerin Efendisi’nde Mordor’a yapılan yolculuk gibiydi. Bir macera, bir macera. Rahmetli sağlıkçıymış, bir gün albay, “Tentürdiyot nereye sürülür?” diye sorduğunda, herkes “Üstüne”, bir tek amcam “Etrafına” diye karşılık vermiş. Komutan da “Aferin” demiş. (Bkz. Gandalf’ın ağaç adam ordusuyla savaşı kurtardığı sahne, kralın dönüşü.) Onu hep böyle güler yüzlü, neşeli hatırlarım. Bir gün de Yotan’daki aşağı bağda bir kabak yaprağının altında bir tavşan yakalar, adamın biri gelir “Beş lira vereyim, bana sat” der. Amcam da satar. Hikâye bu kadar, hiç öyle ders mers çıkarılacak bir şey değil, değil mi? Rahmetli hep anlatırdı, ben de size anlattım. Eski püskü radyosunda klasik sanat müziği dinler ve ince sesiyle şahane söylerdi, tüm makamları bilirdi. Bir gün yemekten sonra elini yıkarken keyfi gelmiş, türkü söylüyormuş. Babaannem içerden sormuş “Saime ne söylüyor bu?” (Kulağı az işitirdi.) Saime Yengem, “Yarabbi şükür diyor anne, Yarabbi şükür diyor” diye yanıtlamış.

1945’te Elazığ, Pülümür’e tayini çıkar Nuri Dayı’nın, küçük Erdoğan üçüncü sınıfı orada okur. Buradaki en önemli figür “Arap”tır. Bir gün genç kaymakamın odasına bir saksağan yavrusu getirir köylüler ve eğitildiklerinde saksağanların konuştuğunu söylerler. Küçük Erdoğan tav olur, kuşu eve alırlar. Saksağanın dilinin ucunda uzayan tırnak gibi bir bölüm vardır, “Uzadıkça o bölümü kesin” derler. O bölümü babaannem kestiğinden “Arap”, babaannemi hiç sevmez. Cidden de bir süre sonra konuşmaya başlar. Tabii öyle çok dolu bir muhabbeti yoktur; ama Nuri, Erdoğan, Arap gibi kelimeleri tekrarlar. Bir de mahallenin yoğurtçusuna takar. Arap, kafesinde balkonda beklerken her gün geçen yoğurtçu “Yoğurtçii” diye bağırınca, Arap da yüksek sesle “Yoğurtçii” diye tekrarlar. Her seferinde yoğurtçu durur sırtından tablaları indirip etrafa bakar “Kim çağırıyor” diye. Kimseyi göremez, kızar söylenir, cevap veren olmaz.

1946’da Demirci’ye dönerler, ilkokul dört ve beşi Demirci’de okur. Öğretmeni Adviye Yenge’dir, yani Nuri Dayı’nın eşi. Adviye Yenge’yi yıllar sonra aklım ermeye başladığında Ankara’da, Emek’teki evlerinde tanıdım. Tatlı bir kadındı, yanında mutlaka ya mendil ya çorap bulunur, çocukları evden hediyesiz göndermezdi.

1948’de ortaokulu okumak için Osman Dayısı ve Ali Ağabeyi ile birlikte Ankara’ya giderler. Ali Amcam bir yandan Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nde okur, bir yandan da Merkez Bankası’nda çalışır. İsmetpaşa’da kırık dökük bir ev tutarlar. “Son derece garibandık, çok müşkül durumdaydık” der geçerdi babam, neredeyse hiç anlatmadı o günleri. 1952’ye kadar, üç yıl Ankara’da yaşarlar, 1952’de Kayseri’nin Develi İlçesi’ne giderler, orta sonu burada okur, dört yılda ortaokulu bitirir.

Ali Amcam aileyi geçindirme görevinin üzerinde olduğunu düşünerek Hukuk’u yarıda bırakır, lise öğretmeni olur. O arada askerlik hizmeti gelir. O zamanlar lise öğretmenlerini ordu asteğmenliklerinden sonra teğmen olarak almaktadır. Tezkere bırakır ve orduda muvazzaf subay olarak kalır, Diyarbakır’a atanır.

1953’te aile Diyarbakır’da buluşur, üç kardeş ve Emine Babaannem. Liseye burada başlar.

Ali Amcam emekliliği geldiği saat hemen emekli oldu; burada “Genç yaşta çok çalışmış olmasının verdiği yorgunlukla” gibi bir cümle kuramayacağım; çünkü rahmetli görüp görebileceğiniz en tembel ve en nüktedan insanlardan biriydi. Aynı yere üç kişi girer, Ali Amcam çıkınca gördüklerini bir anlatır, herkes yerlerde, diğerleri onun gördüklerini görmezdi. Cuma namazlarından dönüşü toplu olarak beklenirdi, kısacık namazda yaşadıklarıyla milleti güldürür dururdu.

Tembelliğiyle ilgili efsaneler ise şunlar: Suna Yengem bir gün çayını koyar, olur da üşenir diye, içine şekerlerini atar, kaşık da içinde getirir verir. Amcam bakar, “Çayımızı da kendimiz mi karıştıracağız” der. Suna Yengem salonda iş yaparken amcamın içeriden sesi duyulur, “Hanım çabuk gel”, yengem koşarak gider. Amcamı sedirde yan yatmış şekerleme yaparken bulur, “Hanıım şu göbeğimi sağdan sola döndürsene.” “Emekli olunca Karşıyaka’da dükkan açıp karpuz suyu satacağım, müthiş talep olur” diye ticari zekâsını belli ederdi, maksat işe gir muhabbeti olmasın. Emekli olunca tek işi sabah Emekli Subaylar Derneği’ne giderken karşıdaki bakkaldan bir ekmek, bir gazoz alıp sarkıtılan sepete koymaktı. Akşamdan onun stresini yaşardı: “Üff yarın ekmeği al, sepete koy aman iş mi bu?”

Demirci, Manisa (1934 olmalı)

Bu fotoğrafın değeri tahmin edemeyeceğiniz kadar fazla. Solda babaannemin kucağında eteklikle Mehmet Amcam. En sağda Fatma Nine (1890-1965), büyük anne diye anılırmış. Aradaki Ali Amcam. Ortada hocanne (hoca anne) Asya Nine, büyük annemin teyzesi. Arkadaki çocuk Osman Dayı. Şimdi büyülü ana geldik.

Arkada, bulutların arasında hayal meyal gördüğünüz kişi, babamın bulutların arasında aradığı babası, Ahmet Dedem. Bu fotoğraf dedemin kısa hayatında çektirdiği iki fotoğraftan biri. Diğerini de birazdan göreceksiniz. Bunlar, küçük Erdoğan'ın babasını görebildiği fotoğraflar.

Yıl 1988 evin telefonu çaldı, ağır bir grip geçiriyorum, yataktayım. Suna Yengem, "Amcan vefat etti" dedi. Tüm şekiller beynimde dönerek, bana soyduğu elmalar, anlattığı masallar, verdiği harçlıklar, muziplikleri, gülümsemesi, Konya Orduevi'nde Neil Armstrong'un aya ayak bastığı o gece, parlak dolunayı bana gösterip anlatırken içtiğim enfes üzümlü gazoz, hepsi gözlerimden boşandı.

Reşadiye, 1749. Sokaktaki Yıldırım Apartmanı'na gittiğimizde o huzurlu eve ölümün girebileceğini hiç düşünmediğimi fark ettim. Amcamın bu yaşam tarzıyla normalde 150 yıl yaşaması gerekirdi.

Beynim, bu kitabı yazarken on dokuz yıldır sildiği bir başka acıyı hatırlattı bana.

Ambulans geldiğinde onu taşıyabilecek kimse yoktu. Güçsüz kollarımla amcamı ben aldım kucağıma, beş bitmez kat indirdim. Yaşadığım acıyı anlatamam.

Allah rahmet eylesin.

Etrafına huzur yayan, çok iyi bir adam ve çok iyi bir ağabeydi.

1954'te Manisa'ya gider ve lise ikinci ve üçüncü sınıfı burada okur.

Burada bir öğrenci yurdunda kalır, harçlığını Ali Ağabeyi gönderir. O zamanlar banka, havale, EFT zor. O tarafa gidip gelen bir tanıdıkla gönderilir para. Bir seferinde parayı emanet ettikleri kişi parayı vermez on sekizine girmiş Erdoğan'a. Yurdun paragöz sahibi çağırır, "Nerede para?" diye sorar. Babam, "Henüz gelmedi" cevabını verince "O zaman paran geldiğinde gelirsin yurda" deyip dışarı atar genç çocuğu.

Okul sonrası Manisa’da bir parkta yatar gece. Ertesi gün, ders sonrası yine parka gider. Okuldaki edebiyat öğretmeni Nazik Erik bir faytonla evine gitmekteyken parktaki başarılı öğrencisini görür. Yanına çağırır:

– Erdoğan ne arıyorsun sen burada?

– Oturuyorum öğretmenim.

– Geç olmadı mı?

– ...

– Gel bakalım faytona.

Nazik Öğretmen, nazik nazik Erdoğan’ı eve kadar sorgular, durumu anlar.

“Evde ekmek kalmamış” deyip yüklüce bir para verir. “Hadi bakalım bakkala” diye yollar babamı. Babam elinde ekmek dönüp paranın üstünü uzattığında

– Üstü senin.

– Hocam olmaz.

– Olur, olur.

– Hocam ben bunu size uzun süre ödeyemem.

– Ödeyeceksin.

– ?

– Nasıl biliyor musun? İşe başladığında, etrafında ihtiyaç içinde dürüst öğrenciler olacak, parayı onlara ödeyeceksin.

Babam o gün ağlaya ağlaya gidip yurdun parasını ödemiş, bugün anlatırken de ağlar. Ben de yazarken ağlarım. Niye bilir misiniz?

Dün akşam İstanbul’da liselerde cep telefonuyla çekilmiş görüntüler izledim televizyonda. Öğrenciler öğretmeni ittiriyorlar, koltuğuna oturuyorlar, biri arkadan erkek öğretmene bağırıyor: “Kucağına otur kucağına.” Sınıf defterini önünden alıp kaçırıyorlar, bir başka sınıfta öğretmen sınav yapıyor, öğrenciler cam kenarında sigara içiyorlar.

Elli yıl arayla aynı ülkeden iki fotoğraf. Sizi elli yıl yöneten o adamlar hâlâ yaptıkları barajları, yatırımları, köy kentleri anlatsınlar. Sağı ve solu bu ülkenin insanlığını kaybettirdiler. Türk isimli, ruhu Amerikalı ne olduğunu bilmeyen gençlerle doldurdular ülkeyi.

Sarıçamların Asya Hoca (1851-1939). Büyük annenin teyzesi. Annesinin adı Emine, ninesinin adı Oruçlar’ın Zalha (Zeliha) kalfa. Kardeşi Halime, büyük annenin annesi Demirci’deki birçok insana hocalık etmiştir. Asya Hoca’ya ailede “hocanne” denirmiş, babası 1833 doğumlu Kazağaçlı Osman’dır. Büyük anneyi iki kardeş beraber büyütmüşler. O dönem tüm Demirci’nin tanıdığı, çok saygı duyduğu bir insanmış. Eşi İbrahim Hoca hayatında hiç çalışmamış bir ilim ve gönül adamı. 1800’lü yıllar, İbrahim Hoca İstanbul’a gider, aylarca oradaki medrese ve dergâhlarda ders alır,

gelir eşiyle ve diğer insanlarla paylaşırmış. “Bu senin adam sana bakmıyor” dediklerinde “Bir topan ekmeğini1 yemedim ama cahilin başının tacı olacağıma, âlimin ayağının tozu olurum” dermiş. Üç günde Kur’an-ı Kerim’i hatmedermiş. Erkek gibi kadın derler ya, halı dokur, dokuduğu halıları ve başka halılar alıp, köylere gidip ticaret yaparmış. Birinci Dünya Savaşı, seferberlik var, evini geçindirirmiş. Bu arada da çocuk okuturmuş. Herkesin din âlimi gördükleri bir karı kocaymışlar. Fatma diye bir kızı olmuş; ama yaşamamış, bir daha çocuğu olmayınca kocasına bir kız istemeye gitmiş, vermişler. Kendi nikâh yüzüğünü çıkartmış, nişan yüzüğü olarak takmış. Herkes kızmış, “Sen nasıl böyle bir şey yaparsın?” demişler. “Başka türlü çocuğu olmaz, nasıl böyle bir şeye müsaade ederim” demiş. Bir dönem Atatürk Kur’an kurslarını ve Kur’an-ı Kerim eğitimini yasaklar, radyolarda Türk müziğinin de yasaklandığı dönem. Hocanne gizli gizli evinde eğitim vermeye devam eder. Polis gelir, karakola götürürler “Gizli gizli Kur’an öğretiyormuşsun” derler. Hayatında ilk defa devletle yüz yüzedir, korkar “Eskiden öğretiyordum; ama Atatürk nayettiğinden (yasaklandığından) beri yapmıyorum” der. Serbest bırakılır, yine devam eder.

Annesi ve babası aynı gün ölürler. Annesi Emine öğleyin, onun acısına dayanamayan babası Osman ise hemen ardından ölür. Döneminin en sevilen, saygı gören âlim insanlarından biriymiş.

Nazik Anne bizim de annemiz oldu, bize yıllarca geldi, biz ona gittik. Evdeki adı hep Nazik Anne'ydi. Ben yatılı okulda okuduğum için daha az tanıyabildim; ama hep ailemden dinledim.

Birkaç yıl önce, Isparta Millî Eğitimi'nde 3 bin öğretmene bir konferans verdim. Nazik Anne beni aradı:

"Oğlum ne yaptın sen burada benim elli yıldır yapamadığımı iki saatte yapmışşın, bütün öğretmenlerin gönlünü kazanmışşın."

Ben, ona diyemedim ki "Nazik Anne senin bir gencin hayatına yaptığın katkının binde birini ben hayatım boyunca yapamadım. Allah bilir daha böyle kaç gence destek verdin, hayatlarını etkiledin. Bizimkisi hep yüzeysel, sense hep yüreklerinde yer ettin insanların."

Sonradan annemden öğrendim ki babam o borcu öde öde bitirememiş. Bayram tatiline gidemeyen öğrencilerine bilet almış, kimine harçlık vermiş. O da "Borcunuzu başkasına ödeyeceksiniz" demiş gururlu, dürüst çocuklara.

Emin olun onlar da ödüyordur.

Babamın doğduğu ev. O dönemdeki evler hep ahşap. Birkaç büyük yangın olmuş. Birkaç da büyük zelzele (siz deprem dersiniz). Yıkık dökük evin bir penceresinden büyük anne bakıyor. Bir penceresinden Mehmet Amcam ve Saime Yengem. Sekiz çocukları düştü ya da doğum sonrası yaşamadı, dokuzuncu çocuğu kuvözde İzmir'de yaşatmışlar. Ahmet Baki İzgören. Ahmet yaşamayan sekiz çocuğun yaramazlık açığını kapattı. Yürümeyi öğrenir öğrenmez gördüğünüz pencereden atlamış. Üç katlık bir yükseklik düşünün. Aşağıdaki incir ağacı hayatını kurtarmış.

Babaannem bir gün namaz kılarken, Ahmet arkadan gelip baş örtüsünü kibritle tutuşturuyor. Mehmet Amcam doğru Ahmet'in peşinden gidiyor, dövmek için kovalıyor. Babaannemin baş örtüsü söndükten sonra, "Mehmet oğlum keşke önce beni söndürüp sonra Ahmet'i dövseydin" diyor.

Genç Erdoğan derslerine daha çok asılır, felsefe ve edebiyatta çok başarılıdır. Felsefeye de Rahmi Bey gelmektedir, bizimkine arkadaşları Aristo lakabını takarlar.

1956'da lise biter ve A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi (DTCF) Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü kazanır ve Nazik Erik'e bir mektup yazar: "Ben sizi çok seviyordum ama lisedeyken bunu belli etmiyordum, iltimas olsun istemiyordum."

Nazik Anne 1957'de Ankara İlköğretmen Okulu'na edebiyat öğretmeni olarak atanır. Bahçelievler'de bir ev tutar. Ankara'da öğretmen-öğrenci saygısı, ana-oğul sevgisine dönüşür, Nazik Anne'nin felsefi sohbetleri genç Erdoğan'ın geleceğine, ülke sevgisine yön verir.

Silahlı Kuvvetler bir imtihan yapar. Erdoğan kazanır ve üniversiteyi Silahlı Kuvvetler adına okur. Dikimevi'ndeki, Ankara Tıp'ın karşısında, Harita Genel Komutanlığı'nın üzerindeki Fakülte Yüksek Okullar (F.Y.O.) Komutanlığı'nda kalır.

O dönemde derslerine giren DTCF'nin hoca kadrosu çok etkileyici: Fonetik'e Doğan Aksan, Yeni Türk Edebiyatı'na Kenan Akyüz, Eski Türk Edebiyatı'na Hasibe Mazıoğlu, Türk Lehçeleri'ne Saadet Çağatay girermiş.

1960'ta mezuniyet imtihanında bölüm birincisi olarak okulu bitirir ve teğmen rütbesiyle Hava Kuvvetleri'nde göreve başlar.

DTCF (20 Ocak 1961)

Üç veya dört ay sonra okul bitecek ve hayatın başka bir aşaması, yedi ay sonra da evlilik var. Farkındaysanız bu çocuğun sabit bir yuvası olmadı. Hep ev ev gezdi, ardından yatılı okullar. Galiba o yüzden yuvasını ve bizi hep çok sevdi. Bir de annemi.

VE BEN!

1959’da annemle nişanlanırlar. Nişan hikâyeleri ilginç. 1960’ta evlenirler.

Demirci Belediyesi Nikâh Salonu (18 Eylül 1960)

Annem ve babam eskiden komşular. Bahçelerini bir duvar ayırır. 1955’te annemler, Demirci’nin güzel bir yerinde, iki katlı, bahçesinde havuzu olan bir eve taşınırlar. Babaannem (Paşameynlerin Emine) orada ziyaretlerine gider. Dönüşlerinde de, babama annemi över, durur. “Şöyle cevval, böyle efendi” falan. 1958’de annemi bir terzi ister, Şerif Dedem vermez, bir yıl sonra o aşkla tekrar isterler. Dedem, “Olur; ama İzmir’de amcamlardan bir fikir alayım” der. O sırada olay Demirci’de duyulur. Babam, Saime Yengem, onun ablası fotoğrafını gördüğünüz evde sohbet ederlerken haber gelir. Babam “Versinler Gülten’i, ne var ki onda” diye yorum yapar. Sonra köftelik kıyma alıp (bu gereksiz ayrıntı için özür diliyorum; ama almış işte) bağa gider. O dönemde, yazın, insanlar Demirci’de bağlarına gider iki-üç ay orada “köşk” adı verilen kerpiç evciklerde kalır ve bağ bahçeyle uğraşırlarmış. Babaannem de yeni iki aylığına bağa gelmiş. Beraber köfte yapıp yerlerken (ayrıntı için pardon) babam, “Gülten’i veriyorlarmış” der. İsteyen terzi çocuk da babamın arkadaşıdır. Babaannem, “Sen istiyor musun Gülten’i?” diye sorar. Babam, annemi en son, akrabamız Sumru Teyzelerde görmüş ve çok beğenmiştir. “İstiyorum” der. “Hadi o zaman” der babaannem, Demirci’ye yola koyulurlar. Yolda içine peynir basılan büyük bir küp alır babaannem. Eve geldiklerinde Saime Yengem merakla sorar, “Niye geldiniz?” diye. Babaannem, “Peynir almışsınız, küpe basmazsanız bozulur, size küp getirdim” diyerek onları ikna eder. Tilkiyi görüyor musunuz? Olay duyulursa rezil olmayalım diye ne planlar yapmış.

Babaannem doğruca Tatarların evine gider. “Tatarlar” annemler oluyor. Evde beş kız çocuğu ve Fatma Anneannem. Fakat kızlar bu ikisini yalnız bırakmazlar bir türlü. Babaannem bir ara fırsatını bulur, “Gülten’i bize versenize” der. Hiç Allah’ın emri Peygamber’in kavli falan yok. Anneannem “Biz onu verdik” deyince “Ne olur bize verin” der, komşudan un istiyor sanki. “Biz bir konuşalım” der Fatma Hanım. O sırada bir de bankacı devreye girer, dünürler üç olur. Bankacı için Belediye Başkanı Mehmet Ünal, terzi için Çerkez Hakkı ve ekibi baskı yapmaktadır. Anneannem büyük kızı Gülten’e sorar. O da babamı istediğini söyleyince söz kesilir. Yıl 1959. Babam son sınıfta olduğu için bir yıl beklerler. Bir yıl sonra düğünleri olur. Nikâh salonunda gelin, damat dâhil herkes tahta sandalyelere oturmuş. Fark ettiniz mi bilmiyorum, nikâh masasının üstünde bir halı serili. İkinci Dünya Savaşı biteli on beş yıl olmuş.

Tüm bu tesadüfler olmasa bugün ben hayatta olmayacaktım. Belki de bir başkasının hakkını yemiş olduk.

Aynı yıl İzmir'deki Güzelyalı Hava Lisesi'ne Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak atanır. Balçova'da bir ev tutarlar, 1961'de ablam Bengül doğar. Ablam diş hekimi olarak doğmuş, evet.

Hiç bu kadar güzl bir anne gördünüz mü? Gözleründeki ışıltı, kalbindeki insanlık aynısıyla devam ediyor. Kucağındaki Bengül Ablam onunda bakışlarındaki zeka aynısıyla var.

1965 yılı Mart ayında annemin babası Şerif Dedem rahmetli olur. Geride, biri okula başlamamış beş kız ve anneannemi bırakır. Benim doğumumdan dört ay önce.

1965'te Güzelyalı Hava Lojmanları'nın bahçesinde, 23 Temmuz'da 24'e beş kala ikinci bebeğin bağrışı duyulur. Dışarıda babamla bekleyen yaşlı adam sesi duyunca "Bu erkek" demiş. Artık nasıl gür bir sesse! Yalnız sesin gürlüğü o ilk bağrışmada gitmiş.

Harbiden doğru çıktı.

Bundan sonrası heyecanlı; çünkü artık kendi tespitlerimi anlatabileceğim.

Tespitlerim:

İlk tespitim şu:

İlk beş yıla ait hiçbir şey hatırlamıyorum.

1966'da aslında planlamazken üçüncü çocuğa hamile kalır annem (farkındaysanız o çocuğun adını bile anmıyorum). Doktora "Çocuğu aldıralım" düşüncesiyle giderler. Doktor Mehmet Üncü ikisini ikna eder. 1967'de Sanem doğdu. Daha sonra ablamla o doktorun arabasını çizdik, lastiklerini indirdik; ama ne yapsan hırsını alamıyorsun ki, yaptığı yanına kaldı. Doktor değil misin, al çocuğu sen, cebine bak, sana ne el âlemin çocuğundan.

İzmir (1966)

Tahminen Güzelbahçe. Narlıdere civarları. O tombul tavuk benim. Herhâlde bir veya bir buçuk yaşındayım, yeni yeni yürüyor gibiyim.

Babamın 1967'de Konya II. Üs Öğretim Başkanlığı kayıt subaylığına tayini çıktı. 1971'e kadar Konya'da kaldık.

Önemsiz bir ayrıntı, 1967'de kız kardeşim Sanem doğdu. O da Ege Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak doğdu. Evet.

İşte buradan itibaren kitabın tadı geliyor; çünkü hatırlamaya başlıyorum.

İlk olarak salonda, yerde büyük gri bir el dokuması Demirci halısı hatırlıyorum, iki çapraz köşesinde birer büyük gül motifi olan. Bu halı bizimle ülkeyi dolaştı.

Sonra üç tekerlekli bisikletimi hatırlıyorum, Ali Amcam bana devamlı, "Şerif bunun tekerlerini yağlarsan hızlı gider, bu çok yavaş" diyerek verdi coşkuyu. Nasıl yağlanacağını da detaylı anlattı. Annem lojmanda alt katta misafirlikte, ben ısrarla "Anne eve gideceğim, çok sıkıldım" diyorum, sonunda dayanamadı verdi anahtarı, hep anlatır "Nasılsa boyu yetişip de kapıyı açamaz diye düşündüm" der. Ben saniyede kapıyı açıp maymun sessizliğinde içeri süründüm. Buzdolabından bir kutu Sana yağını çıkardım, bisikleti salonun orta yerine getirdim, tekerleklerin etrafını amcamın tarif ettiği şekilde yağladım, malzemeden de çalmadım ki hızımız müthiş olsun. İşi tamamlayıp bisiklete oturdum tam pedalı çevirecekken annem yedek anahtarıyla girdi ve beni yakaladı.

Babam pazara gidip köylüyle, satıcıyla sohbeti, insan tanımayı ve eve elleri dolu gelmeyi çok sever. İhtiyaç bir kiloysa dört, beş kilo alır. Gerekli gereksiz ne varsa. "Hadi canım" demeyin.

Canlı hindi, canlı ördek bunlara net örneklerdir.

Bunlar lojmana geliyor. "Biraz besleyip sonra yeriz" duygusallığıyla alınan hayvanlar.

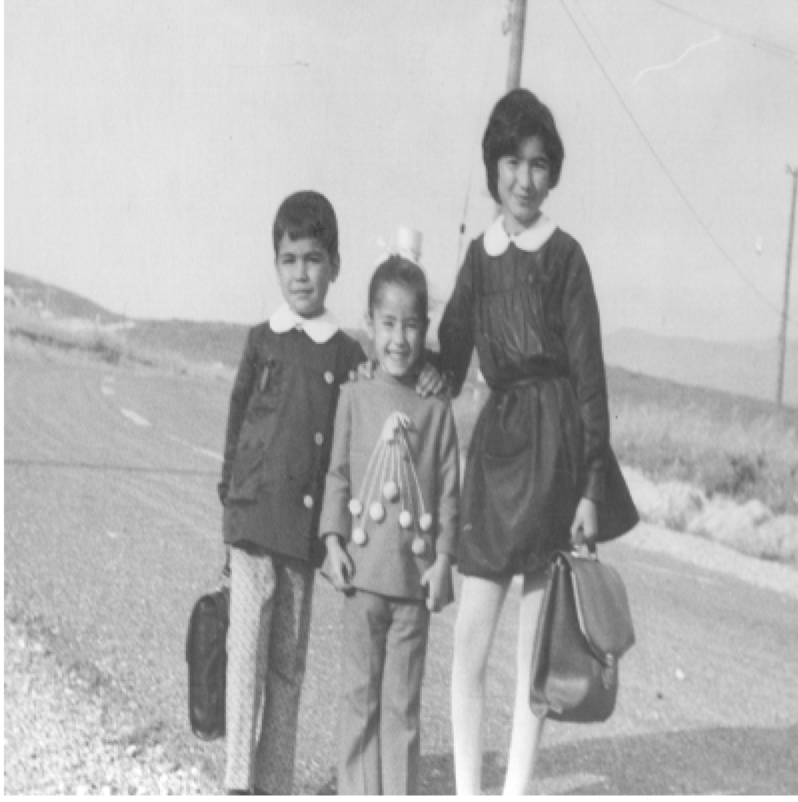
Bir gün elinde bembeyaz bir tavşanla kapıda göründü babam (sadece besleme niyetiyle). Biz o an bırakın lojmanı, bırakın Konya'yı, bırakın Türkiye'yi, bırakın sigarayı dünyanın en mutlu çocuklarıyız. (Aradaki sosyal mesaj nasıl ama?)

Yalnız satıcı tavşanın kemirgen bir hayvan olduğunu babamlara söylememiş. Hayvansa kemirgen olduğunun tam olarak farkında. İçine koyduğumuz yeşil, delikli plastik sepeti kemiriyor, çıkıyor ve ne bulursa kemiriyor. Kemirgenliğinin dışında işergen bir hayvan ve çişi de kokargan. Neyse, ev ahıra döndü ve babam bizim yalvarmamıza rağmen, iki subay arkadaşıyla tavşanı geri vermeye gitti. Köylü kadına "Biz buna bakamadık, parasını geri istemiyoruz bunu al" demişler. Kadın "İstemiyorum kardeşim bunlar çok doğurgan ev tavşan dolu." "Allah aşkına al", "Almam", "Al." Bakmışlar olmayacak. Birisi kadını oyalarken diğeri sepeti açıp tavşanı içine atmış, kadın tavşanı kapıp peşlerinden, pazarda devletin subayları (Allah'tan siviller) kaçarak kurtulmuşlar.

Konya'dan üç tekerlekli dolmuşları, triportörleri, karşı komşumuzun yaramaz oğlu Gökhan'la çöpe atılan nohutları toplayıp yememizi, "Koyunlar yiyor, lezzetlidir" deyip otlayışımızı; Şenay, Nuray, Zehra ve Zerrin Teyzemin örüp bize beyaz bir çuval içinde yolladığı şahane yelek, kazak ve bereler ortaya çıktığında çocuk yüreğimize yayılan ışığı, bir de sabah annemi yeşil padişah kaftanı gibi pofuduk bir sabahlıkla namaz kılarken görüp, secdede sırtına atlayıp üç rekat onunla beraber havaya inip kalktığımı hatırlıyorum. Müthişti. King Kong'un omzundaki Jessica Lange gibiydim. İlk ciddi ibadetimdir.

1971'de Hava Lisesi Güzelyalı'dan Çiğli'ye taşındı, biz de İzmir'den Menemen'e giderken sağda gördüğünüz tek katlı evlerden oluşan Amerikan Lojmanları'na.

Televizyon yok, teknoloji yok. Belki de bu yüzden çocuklarına çok vakit ayıran bir ana baba. Üç iyi geçinen kardeş.

Çiğli, İzmir (1973)

Çiğli’deki Amerikan lojmanları, okul dönüşü evin önündeyiz. Ablam beşinci, ben birinci sınıftayım. Cimcime de bizi karşılıyor. Ablamın elindeki babamın evrak çantası. Dört, beş yıl aynı çantalarla okuduk. Şimdiki pembe Barbieli çantaları her yıl değiştirmeyin de göreyim sizi, kızınız okula gitmek istemez. Ablam o dönemde bana dayılanan çocukları ısırıyordu. Öğretmenimin adı Necmiye Vural, okulumuz Bülent Okan İlkokulu. Kıbrıs’ta düşüp şehit olan pilotumuz. Bu evden annemin yaptığı dolma tavuklar, elmalı turtalar, babamın açık mavi, plastik tabağı içine ayıklanıp bizim kaşık kaşık yediğimiz narlar aklımda kalmış.

O denli ki; bir gün ben, ablamı çekiçle kovalıyorum, ilkokul birdeyim, ablam hızla babamların yatak odasına daldı, kapıyı kilitledi, ben de çekiçle kapıya daldım, dört, beş darbe sonrası kapıda göçükler oldu. Devamında akşam bende de benzer sayıda göçük gerçekleşti.

Konu dövmekten açılmışken annem bizi hiç dövmezdi. Akşam babama ispiyonlardı, babam da keşke dövse (bir iki üst düzey proje boyutlarındaki çalışmam dışında), kızar ve küserdi. Aman Allah’ım üç gün senle konuşmaz, diğer kardeşlerle kakidi kikidi, sana düz duvar, mahvolursun. Bir de üçümüzün arasında rekabet var. Akşam yemeğinde ilk kim “Anne eline sağlık, baba kesene bereket” diyecek diye bile yarıştayız. Küslük facia. Birkaç gün sonra barışır. Çok sevinirsin.

Hafta sonları daktilosunu arka bahçeye koyar, tıkıdı da tıkıdı, tıkıdı da tıkıdı kitap yazardı. Daha doğrusu ben kitap yazıyor zannederdim, meğerse bana kitap yazmayı öğretiyormuş.

Çiğli, komşularımızla ve arkadaşlarımla özdeşleşen bir yer. İlk arkadaşımı orada edindim, Ahmet Nacar. Sarı Siyah’taki2 Süha ve Reha arkadaşlarımla orada tanıştım, sünnet hikâyesi orada geçiyor.

Çiğli, İzmir (1974)

Sünnet töreni, al bir ata binmişim (fotoğraftaki gri sütçü beygiri). Sünnet kıyafetimi Menemen’den aldık. Fotoğrafın güzelliğine bakar mısınız? Böyle cool babası olan biri neden korkar ki? Aslında sigaranın bende olması lazım, Düldül bende çünkü. Babam elli yaşına kadar fosur fosur sigara içti. Sonra bir akşam aniden bıraktı. Kendisinin söylemesine göre, Hacı Suat Amca ve ben söyledim diye bırakmış. Küçükken Konya’da babamın peşinden “sigara, sigara” diye dolaşıyormuşum. Babam da beni soğutmak için bir gün açıyor, silahlı kuvvetler sigarasının içini, tütünü kırmızı biberle karıştırıyor. Ben bir fırt çekeceğim, tadın rezilliğini görüp bir daha yanaşmayacağım. İşte çocuk psikolojisinden anlamak diye ben buna derim. Babam sigarayı bana vermeden “Bir fırt da ben deneyeyim” diye şöyle bir çekiyor gözleri dönüp baygınlık geçiriyor. Öyle sıyırdık yani.

Evi hep kalabalık hatırlarım, akşam dostlar gelir. Beraber yenilir, içilir, sohbetler edilir. Yan komşumuz rahmetli Necip Kaplan’dı. Ali Nacar, Yaşar Çimen, Remzi Keskin, Süleyman Erol ve aileleri evin gediklileriydi. Bir de ilginçtir, babamın hiçbir subayın olmadığı kadar çok sivil arkadaşı vardı; Yahya Turan, Akgün Amca, Suat Amca, Halil Ağabey, İsmet Ağabey, Cemil Enişte. Bir de bunlara İzmir ve Demirci’deki akrabaları katarsanız, hayatımızın her döneminde sofraya konacak bir tabak daha, yere serilecek birkaç yatak daha oldu. Evde yatıya veya yemeğe hep misafirler olurdu. Şimdi kendime bakıyorum da gönlüm, evim, sofram hiç de babam ve annem kadar geniş değil. Yaşadığım evler iki, üç kat büyük ama kalbim onların onda biri kadar.

Bir gün babam eve bir köpekle geldi (evet besler ve sonra yeriz diye).

Şunu söyledi: “Şerif, bu dünyanın en hızlı koşan, en cins köpeği tazıdır.”

Şimdi açıkçası hayvan o imajı vermiyor; ama babamın yalan söyleyeceği aklımın ucundan geçmedi. Yalnız, köpek işinden babam kadar anlamayan biri köpeği direkt uyuz bir sokak köpeği zanneder. Köpeğin adını Tarzan koyduk, ne versen yiyor, boynuna bir de urgan bağladık. Babamla gezmeye çıktığımızda peşimizden geliyor; ama bana karşı en ufak duygusallığı yok, “Yemek verir mi?” diye takip ediyor. Babam tazıların ne denli hızlı koştuğunu anlatıyor. Fakat hayvanın hiçbir koşusuna rastlamadım. Aslında uyuz bir sokak köpeği olduğuna kıllanmam gerekirdi; çünkü daha önce de

“Dünyanın en büyük balığı levrektir” demiş ve “Kardeşim, levrek diye bir hayvan var ve balinadan büyük” diye arkadaşlarımla iddiaya girmeme neden olmuş bir insandan bahsediyoruz.

Bir gün eve yaralı bir karabatakla geldi! Yalansa ne olayım. Siz şaşırıyor olabilirsiniz ama bizde en ufak bir tepki olmadı. Öyle ki, eve boynuna ip bağlanmış tek boynuzlu gergedanla gelse, sizin babanız muhabbet kuşuyla eve geldiğinde göstereceğiniz tepkiyi vereceğiz.

Biz, üç velet hemen küveti doldurduk. Biri tuvalete girdiğinde hayvan dibe dalıyor, gidince çıkıyor. Biz de balık malık yediriyoruz. Yarasına merhemler sürdük, iyileşti ve karabatağı denize bıraktık.

Babam İzmir’de elimden tutar “Haydi yoğurt almaya gidiyoruz” diye Menemen’e götürürdü. İzmir’e, fuara, birçok yere götürürdü. Çiğli, İzmir’in ücra bir yeri, otobüse biner ailecek fotoğrafçı eniştelere, Hüseyin Sanaterlere, Nonoş Yengelere, Orhan Kuyumculara, ziyaretlere giderdik. Subay aileleriyle Ayvalık’a gezilere, Aliağa’ya denize giderdik. Yazları ise Demirci’ye, anneannemin o harika evine gider, tüm yazı memlekette geçirirdik.

İzmir’den hatırladıklarım, akşamları eve zıpkın gibi gelen mavi üniformalı bir baba; Konya’daki, sabahlığı kadar pofuduk, seni çok dinleyen bir anne; müthiş çalışkan gerçekten örnek, dirayetli bir abla. Bir de peşinden ayrılmayıp, sevgiyle gözlerinin içine bakıp senden ağabeylik isteyen yüzünün güzelliğine hayran olduğum küçük bir kız kardeş.

Ahmet, Süha ve Reha’yla maceradan maceraya koşuşumuz.

Babamla sabahın altısında Çiğli’deki tertemiz akan bir dereye elimizde hiç malzeme olmadan balığa gidip akşam cidden balıklarla dönüşümüz. Babamın Ahmet ve bana “gazoz ağacı tohumları” dikip sulatması (karpuzmuş). Bülent Okan İlkokulu’na başlayışım ve Kıbrıs Harekâtı’yla birlikte oradan ayrılışımız..

YUVA

1974’te Bursa’ya geldik. Eve hep mavi üniformayla gelen babam hâkî bir kıyafetle işe gidip gelmeye başladı. Öğrendik ki Hava Lisesi kapatılıp yerine Işıklar Lisesi açılınca babam ve arkadaşları Kara Kuvvetleri’ne geçmişler. Babamın Bursa’da ilk tuttuğu ev korkunçtu. Eski Garajlar’ın orada dar bir apartmanın beşinci katı. Müthiş bir araç gürültüsü, ki bu araçlar benzinle değil, kornayla çalışıyordu. Evin önünden trafik dörtle beş arası bir saatte kesiliyordu, o arada uyudun uyudun. İki ay dayanabildik. Babam Çekirge’de Kutluevler’de bir ev tuttu. Kutluevler, Güllü Sokak, Bahadır Apartmanı No: 4, Bursa. Cennet gibi bir yer.

Bursa’nın dışında mahalle bittiğinde yemyeşil bahçeler, araziler başlıyor, biraz aşağıda Dobruca Köyü, onu geçtiğinde Uludağ’ın etekleri. Bir şehrin kıyısındasın, diğer yanın büyülü bir orman ve işin güzel yanı kötülük ülkeye inmemiş. Çocuğun sokakta istediğin gibi oynasın, karanlığa kadar. Kalbin küt küt atmaz.

Buradaki arkadaşları yine Ali Nacar, Rasih Kudat, Mustafa Uçak, Ziya Işık, Asaf Emin Kanalıcı, Erhan Keyvan, İdris Alhanlıoğlu, Vural Okur, Süleyman Erol, Daver Binbaşıoğlu ve adını hatırlayamadığım diğer amca ve teyzeler. Bu amcaların çocukları da doğal olarak bizim arkadaşlarımız oluyor.

Bir gün babam eve Romen bir boksör getirdi. Evet. Adem Şahin. Biz acaba besler, yer miyiz diye baktık. Balkan Şampiyonası’na gelmiş bir boksör. Babamla ahbap olmuşlar, adam sonra çocuğuna Erdoğan ismini koydu. Onun hikâyesi uzun, sonlarda İdris Ağabeyimden dinleyeceksiniz.

Demirci (1976)

Bursa’da yaşıyoruz. Yazın Zerrin Teyzemin düğününe gelmişiz. Soldan sağa: Elif, Sanem, Şefkat (standart olarak o yaş grubu kızların donları görünür), ben, Remzi, (diğer iki ufaklığı çıkaramadım). Orta sıra: Şenay Teyzem, kayınvalidesi (rahmetli oldu), kucakta Esin, anneannemin kucağında Alperen (oğlu Ali Kadri’yle aynı yaşta, aynı bakıyor), annem. Arka sıra: Nuray Teyzem, Ahmet Eniştem, Zinnur Eniştem, Zerrin Teyzem (üstüne üstlük gözleri de yeşildir), Zehra Teyzem, Cemil Eniştem ve ablam. Ablam, Bursa Kız Lisesi’nde okuyor. Hani, kızların bir dönemi vardır; civciv kadar tatlılıktan tavuk kadar güzelliğe geçtikleri, piliç diye adlandırılan, ama “culuk” kadar çirkin oldukları bir dönem. Aha, işte tam o dönem. Şimdi dünya güzeli.

Bursa’da evdeki kitapların çokluğu dikkatimi çekti, evimizin her tarafı kütüphane ve kitaptı. Bugün çoğunu hediye ede ede 3-5 bin kitaptan 500 tanesi kalmıştır. Dünya edebiyatı, Türk edebiyatı, felsefe, politika, din, tarih. Müthiş kitap okuyordu. Onun okuduğunun yirmide birini okumuş birine bugün rahatlıkla entelektüel diyebilirsiniz. Ellide birini okuyan Aysun Kayacı düzeyinde televizyonda tarih yorumu yapabilir.

Sonra, bir şeyi daha fark ettim; insanlar akşamları, hafta sonları bizim evde toplanıyor, babamın sohbetlerini dinliyorlardı. Kimi zaman tarih anlatıyordu, kimi zaman felsefe, tamamı ise ülke sevgisi üzerineydi.

Bir de babam 29 Ekim, 30 Ağustos, 19 Mayıs gibi millî bayramlarda, Bursa’nın merkezi Heykel’de yapılan büyük resmî törende, kürsüde kalabalıklara şiir okuma, nutuk atma gibi görevleri yapıyordu. O zaman çok hayran oluyordum. Düşün, sen sınıfta sözlüye kalkınca dizin titrer, adam binlerce insana mikrofondan bağırıyor, çağırıyor. (Kahramanlıkla ilgili konularda bağırmak gerekir.) Millette çıt yok ve o kadar fırçadan sonra, bitince, halkın alkış tufanı, olmaz böyle bir şey.

Babamın hayvan sevgisini de Bursa’da fark ettim. Özellikle oğlak çevirme, kuzu kapama, dana külbastı. Baharda tüm aileler, size anlattığım o sihirli ormanda oğlak çevirirlerdi olmaz böyle bir şey. Herkes mutlu,

elektriği toprağa veriyorsun şahane rahatlık, şimdikiler bilgisayardan elektrik yükleniyorlar.

Yap-İşlet-Devret modelinin fikir babası babamdır. (Ben de fikir diyorum.) Bursa'da bir gün, babam eve bir koyunla geldi. Apartmanın ikinci katındayız, babamda resmî şapka falan, aylar yıldızlar, binbaşı. Hayvan rütbeye hürmeten arkada sessiz ve şaşkın bekliyor, ilk apartman ziyareti.

Şimdi, Türk asıllı Romen boksörden sonra biz çocuklar, doğal olarak, zenci melezi olan bir sumo güreşçisi beklediğimizden şaşırmadık. Annem, "Bu ne?" diye sordu. Babam, "Koyun, Şerif'e aldım" diye yanıtlayınca dünyalar benim oldu. Annem, "Evde besletmem" deyince, aşağıdaki kömürlüğe indirdik. Gözleri ela, kıvır kıvır. Adını Ela koydum. Çok iyi arkadaş olduk. Tarzan'dan daha zeki ve daha hızlı koşuyor. Yemin ederim, frizbi atsan getirecek. Ela her yere peşimden geliyor. Mahallede havam süper, kedisi, köpeği olan var; ama koyunu olan ilk çocuğum ve çok karizmatiğim, Tarkan ile Kurt ikilisini bir nevi yaşıyor, yaşatıyoruz. Ben konsantre Tarkan'ım. Bir sabah babamın "Nerede kaldı bu kasap?" dediğini duydum.

– Baba ne kasabı?

– Oğlum bugün Kurban Bayramı.

– Ee? Kurban aldınız mı bari?

– Aldık ya.

(Ya, buradaki "ya" var ya o beni epey bir kıllandırdı.)

– Baba, ben niye görmedim kurbanı ?

– ...

– ?

Babam bana gökten inen koçu, Hz. İbrahim'i anlatıyor; ama ben hüngür hüngür ağlıyorum.

Birkaç yıl bana et yediremediler. Hâlâ kıllanırım, “Kurban zamanı koyun pahalı olur diye bana dört ay hayvanı besletti mi?” diye. Yap-İşlet-Devret modelinin ilk başlangıcı 1970’lerin ortalarına dayanır: Al-Beslet-Kurban et şeklinde.

Yine de kitabın ruhuna uygun olarak şöyle bitirmeliyim: Babam bana o günlerde zor da olsa dinî akidelerimizi öğretti. (Bkz. Cüppeli Ahmet Hoca’nın doğuşu.)

1977’de babamın tayini Çankırı Astsubay Hazırlama Okulu’na çıktı. Ablam, Bursa Kız Lisesi’nde son sınıfa gidiyordu. Üniversite sınavına gireceği için biz ailecek Bursa’da kaldık, babam tek başına Çankırı’ya gitti. Bu arada omzundaki aylar, yıldızlar artıyordu. Bir yıl babasız Bursa’da yaşadık. En çok soğukta aşağıdaki kömürlükten büyük kovayla kömür taşımak zor geliyordu. Babam kimi hafta sonları geliyordu. Orada NBC Okulu (Nükleer, Biyolojik ve Kimyasal Okulu) diye askerî bir birliğin misafirhanesinde bekâr koğuşunda kalıyordu. Bize hiç şikâyet etmedi.

Ablam dershaneye falan gitmeden Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi’ni kazandı (sizin anlayacağınız Ege Dişçilik). 1978’de ailecek Çankırı’ya gittik. Lojman çıkana kadar okulun yakınındaki bir evin ikinci katında iki, üç ay oturduk, balkonundan vişne yenebilen bembeyaz bir evdi. Lojman çıkınca, Çankırı Astsubay Okulu’nun aşağıdaki nizamiyesinin yanındaki üç eski lojmandan ortadakinin en üst katına yerleştik.

Buradaki en büyük vaka, taşınmamızdan birkaç ay sonra, babamın bir akşam eve zil zurna gelmesidir. Arkadaşları eve getirdiler, uçmuş ki ne uçuş. Ondan önce ve sonra hiç içtiğini görmedim, görmemiştim. Meğer, “Kızımdan ayrılıyorum, İzmir’e okumaya gidiyor” diye efkârlanmış.

Hâlâ, “Baba az alkolik değildin, bize çok çektirdin” der gülüşürüz; biz tabii. Babam gülmez “İyi değil o” der; “öyle değil o.”

NBC’de kaldığı odayı gördüm, dört duvar, askerî cezaevi gibi bir yer, hiç bize şikâyet etmedi. “Ben şuna katlandım, buna katlandım sizi okutacağım diye” demedi.

Ben Çankırı Merkez Ortaokulu'nu bitirip 1979'da Kuleli'yi kazandım. Terör dönemi herkes çocuğunu askeriyeye sokup kurtarmak istiyor. Annem gitmemi hiç istemedi, ben istedim mi hiç hatırlamıyorum.

Babamla önce Ankara'ya gittik, sonra bir sabah altı gibi Üsküdar'a indik. Yazdı, ama soğuktu.

Tuttum elinden okula bıraktı beni.

Şimdi bile ağlıyorum.

İŞ HAYATI

Yatılı okul boyunca bana sektirmeden her hafta mektup yazdı. Arkadaşlarımın mektupları nadiren ve üzerinde lan lun yazarak geldiği için benim zarflarda dört yıl boyunca yazan ve babamın Osmanlı, tarih, edebiyat, felsefe süzgecinden damlayan “Muhterem Ahmet Şerif İzgören” yazısı, Dubai Emiri veliahdı muamelesi görmeme neden oldu.

On dört yaşımdan itibaren ailemi artık yazları iki ay, sömestirde on beş gün görmeye başladım.

1981’de tayini Bursa’ya çıktı, biriktirdiği 100 bin lirayla aldığı Karşıyaka, Reşadiye’de 1749. sokaktaki eve taşındı annemler. “Kızım yalnız kalacağına ben yalnız kalayım” dedi. Çankırı ve Bursa’da bu bekârlık döneminde romanları Kopuş ve Beyefendi’yi yazdı. Daha sonra Anadolu’nun Kaybolan Masalları’nı yazdı.

İki yıl sonra tayini İzmir Maltepe Askerî Lisesi’ne çıktı. 1985’te omzunda daha fazla yer kalmadığı ve daha alt devre bir kurmay subay okul komutanı olarak atandığı için, ailedeki herkes karşı çıkmasına rağmen emekli oldu.

İzmir (Şubat 1985)

Yıllar akıp geçmiş, babamın üniformasını son giydiği gün, artık emekli olmuş. Bu, o yatağa yatıp ağladığı gün. Sedacık yeni doğmuş ziyarete gidiyoruz. Babamla beraber resmî üniformalı fotoğrafımızın olduğu tek gün. Benim neredeyse üniformalı fotoğrafım yok. Aslında bu kitap okurlarımın benim fotoğraflarımı gördükleri tek kitap. Ablam diş hekimi olarak Ege Üniversitesi'nden mezun oldu. İlk işi bir İranlı hekimle muayenehane açmak oldu. Şimdi iki kızıyla İzmir'de yaşıyor, bir diş hastanesinde çalışıyor. Sanem Ege Biyoloji'de öğrenci, saçlar "Nuni nufçik luft balon" şeklinde. Sanem torpilsiz, tanıdıksız Ege Üniversitesi, Su Ürünleri'nde öğretim üyesi. Cesur kardeşim yardımcı doçent falan herhâlde. Tatlı bir oğlu var, adı Erim. Erim, hem Altaylı hem de Beşiktaşlı. Ben üniformayı altı yıl daha giydim. Fotoğraf, Foto Anıt'ta çekilmiş. Babamın saçlar nasıl gür ve siyah değil mi? Hiç öyle albay saçı gibi değil.

Mesai sonrası eve geldi. "Ben emekli oldum" dedi. Bir daha hiç giyemeyeceği resmî elbiselerle doğruca küçük yatak odasına girdi, belki de yirmi yıllık olan o yatağa yüzüstü uzandı, yeşil örtünün üstünde hıçkıra hıçkıra ağladı. Yanına uzandım. Bu sefer, ilk defa ben onu teselli ettim.

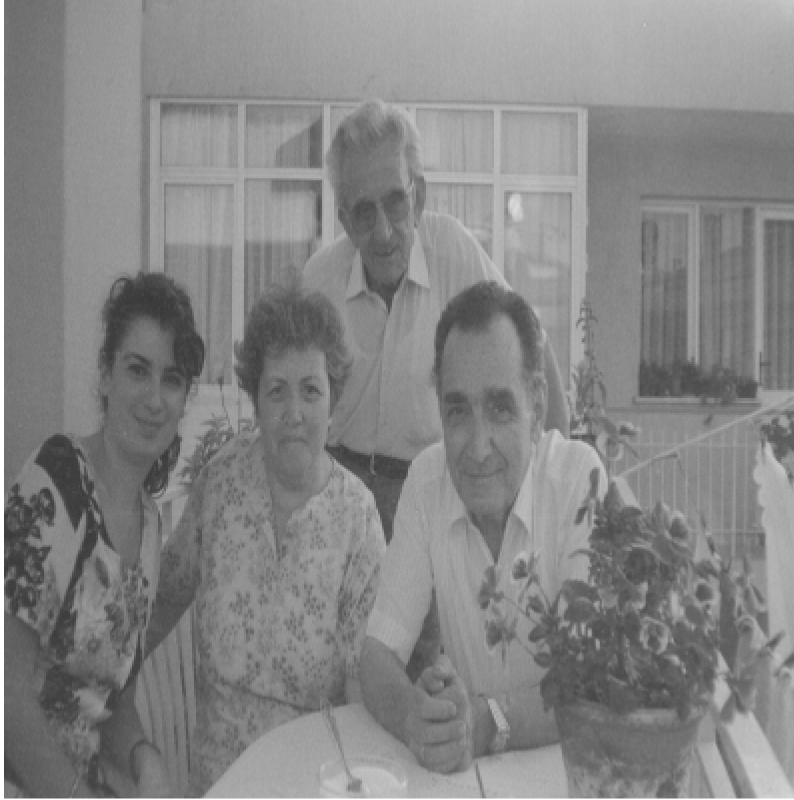
Meslek hayatı boyunca neler yaptığını ancak şimdi yorumlayabiliyorum. Aklındakini hep çatır çatır söyledi. Ben hiç söylemedim mesela, hâlâ da söylemem. Bir hak savunulacaksa babam çıkıp savundu. Oysa askerlikte bunu yapamazsınız.

Hatırladığım, galiba Çankırı'da okul komutanı piyade veya topçu. Öğretmen subaylara "Öğretmenlik öyle yapılmaz bu şekilde yapılır" diyor. Herkes tırt olmuş, babam söz istiyor ve şunları söylüyor: "Komutanım, Nasreddin Hoca bir gün yüzerken boğulma tehlikesi geçiriyor, korkuyla altına kaçırıyor. Debelene debelene kurtuluyor, dönüp bir bakıyor ki büyük abtesti gölde yüzüyor. Duruyor 'Benden çıktın, bana yüzme öğretiyorsun' diyor."

Bunun sonucu olarak, babamın meslek hayatı boyunca yedi tayin görmüşüz, tam on dokuz ev değiştirmişiz. Benim yaşıtım Kuleli öğrencilerinin tamamı hatırlar ve bilir. Coğrafya dersine giren bir adam

vardı 10’luk kâğıt ver 3-4 alırsın. Herkese “Baban ne iş yapar?” diye sorar. Babası ayakkabıcı olana benim ayağım 41 numara, der, sömestirde teypler, viskiler, botlar gelir, sınıf geçilirdi. Herkes de bilirdi. Yirmi yıl Kuleli’de kaldı ve emekli oldu.

Şimdi düşünüyorum da bir evde yirmi yıl kalırsın da orası yuva olmaz. Böyle bir babayla on dokuz ev daha dolaşılırmış. Çünkü her taşınma yeni dersler, yeni arkadaşlar ve yeni maceralar demekti. Evde devamlı macera yaratan gezgin bir baba vardı. Kırık dökük eşyaların her tarafı yuva kokuyordu.

Reşadiye, İzmir (1995-1996)

Aradan yıllar geçmiş, saçlara aklar düşmüş. Yüzünde yine aynı sağlam, güvenilir gülümseme. Artık biraz daha yorgun ve daha az anlatan bir baba. Yine bizi sıkıştırmaya, öpmeye devam ediyor. Annem saçlarını hafif açık renk boyatmaya başlamış, cildi hâlâ süt içse dışarıdan fark edilecek kadar beyaz ve şeffaf. Arkada Osman Dayı. Hani at üstünden ve köfteciden tanıyorsunuz. Yıllarca Türkiye Zirai Donatım Kurumu'nda çalıştı. Bu yaşında Ankara'dan beyaz Şahiniyle kendi gelirdi İzmir'e. Eşi, Kadriye Yenge'yi de pek severdik. Osman Dayı ailenin gülüdür; çünkü iki taraftan koca sülalede cezaevine girmiş tek adam. Bunlar Balıkesir'deyken bir arkadaşı kız kaçırıyor, hop bunların eve. "Ne olur iki gün kalalım" diyorlar. Arkadaş bu. Ertesi gün jandarma geliyor, hop bunlar cezaevine. Yandaki kız herhâlde bir aile yakını.

Bu Reşadiye’deki evi babam tüm birikimleriyle 100 bin liraya aldı. O zaman “0” Renault 12 de 100 bin liraydı. Uzun süre evi mi alsak arabayı mı diye düşündüğünü hatırlıyorum. Karşıyaka’daki bu evde yaklaşık yirmi yıl oturduktan sonra sattılar. 1749, 13/10, Karşıyaka, İzmir. Şimdi Bostanlı’dalar. Ev gaz sobasıyla ısınıyordu; beşinci kat, asansör yok. Yine de çok severdik o evi.

GÖZLERİNDEKİ IŞILTI

1989'da babamın kalbinde mitral kapağı yetmezliği tespit edildi. GATA'da kalp ameliyatına girmesi gerekti. Bir öğretmen vardı (bu da bir paket sigarayla bir kutu baklavaya tez onaylardı). Ona durumu anlatıp iki gün izin istedim "Veremem" dedi. "Ben gidiyorum o zaman Komutanım" diye karşılık verdim. İzin kâğıdım arkamdan yetişti.

Annemle GATA'nın bugünkü acilinin girişinde bekliyoruz. Ameliyatı Kemal Beyazıt yapıyor. Bir hasta indi, beni sordu. Biz, o ana kadar metiniz, baban arabayı sana bırakıyor, vasiyeti böyle, dedi. Biz koptuk tabii, moral sıfır. Babam, Allah'a şükür sağ salim kurtuldu; ama bugüne dek kalbine hep bir şeyler yaptılar, anjiyo manjiyo.

Her seferinde doktora "Doktor Bey kalbimi açınca bakın Gülten yazıyor mu?" der. Annemi hem güldürür hem ağlatır. En son yattığında doksan beş gün başından ayrılmadı annem. Şimdi nasıl çatır çatır boşanıyor çiftler farkında mısınız, herkes "yeni maceralar, Angelina Jolieler, Brad Pittler" arıyor. Gizli gizli dünya seks ortalamalarını okuyorlar, altında mıyım üstünde miyim diye. Herkes diğerinin araba modelinin altında kalıyor. Benim, annemle babamın ilişkisinde fark ettiğim şu: Gençlikteki zorluklar insanı sağlam yapıyor; beraber çekilen zorluklar evliliği sağlam yapıyor.

Cebindeki para değil, yüreğindeki sevgi çiftlere mutluluk getiren. Hiçbir kitabımda ahlak üzerine ahkâm kesmedim; şöyle yapın, böyle yapmayın veya aldatın, aldatmayın demedim. O benim işim değil, seni ilgilendirir. Hayatın senindir, dilediğin gibi yaşarsın. Sonucuna da katlanırsın. Benim, annemle babamda gördüğüm sonuç: Ölene dek birbirlerine omuz omuza destek olacaklar.

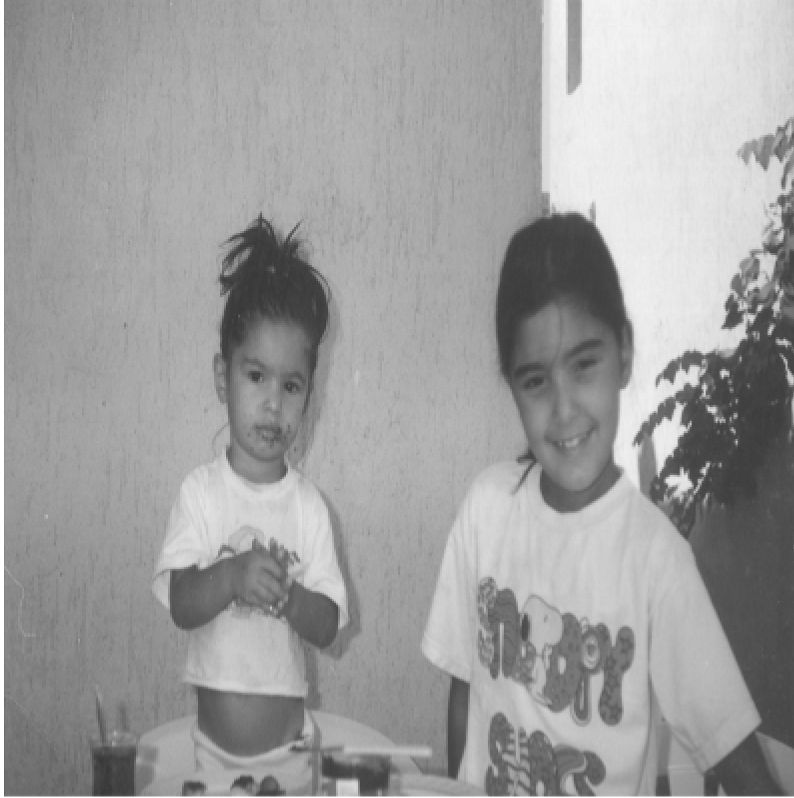
Ameliyat sonrası bir gün Karşıyaka Reşadiye'deki evimizde, üç katlı ranzamızın olduğu ufacık odada, beşimiz yerde sohbet ediyoruz. Babam yorganı göstererek "Makas biraz eskimiş" dedi. Sonra mutfakta bıçağa "Bu tavuk pek kesmiyor" deyince gülüştük. Akşam Atatürk'ten konuşurken "Ne demiş Atatürk: 'Türküm, doğruyum, cinsim' " deyince ertesi gün doktora gittik ve kullandığı ilaçlar nedeniyle babamın beynindeki konuşma

merkezine bir pıhtı gittiğini öğrendik. Sonrasında konuşması çok yavaşladı. Eskiden herkesin ağzının içine baktığı baba pek bir dinler oldu.

İzmir (Kasım 2000)

Sanem’in oğlu Erim yeni doğmuş. Anneannesi ve dedesi seviyorlar. Erim dört yaşında, bir gün gezmeye çıkarmışlar, güneş altında biraz durmuş ve konuşmuş “Oh, yaşlı kemiklerim ısındı.”

Naz ve Nazlı. Bengül’ün kızları, babamın torunları. Nazlı yirmi yaş civarında, işletme okuyor. Bence geleceğin çok iyi bir yazarı. Tek dezavantajı var, ülkesini çok seviyor. On kitap yazıp, siyasi hiçbir şey söylemeyip, Nobel Edebiyat Ödülü dağıtılmadan bir ay önce “Biz Türkler katiliz, çok Ermeni, Kürt öldürürüz; tehcir sırasındaki tüm rakamların 15 bin olduğuna bakmayın, 2 milyon Ermeni, 60 bin de Kürt öldürdük” derse bir yıl sonraki törene ödülü yetişir.

Naz lisede, gurur duyduğumuz yeğenimiz. İkisinin de badem badem gözleri vardır.

Sonra onu çok üzen bir şey oldu. Pek okuyamamaya başladı. Ardından böbreklerde bir problem, diyaliz makinesi, gözler falan... Şimdi bir yerlere gönlünce gidemiyor; ama vücudu da şaşkın, bu ne canavar bir adam diye. Başkası olsa yığılır kalırdı. Onun ruhu vücudunu da peşinden sürüklüyor.

Aslan Babam.

Diyalizden çıkmış bir gün, muhabbet açılsın diye “Nasıl geçti baba?” dedim. “Harika geçti yavrum” dedi...

Anladınız değil mi beni?

Geçenlerde Lösev’den bir broşür geldi. Ülkede kan kanserine yakalanan çocukların %87’si fakir aile çocukları. Bunların %11’inin hastaneye gitmek için otobüse binecek paraları yok.

Bu ülkenin çocuklarını iyi ve sağlıklı beslememiz lazım. Sadece parfüme harcanan parayla o çocukların sağlığı kurtarılır. İyi koşullarda büyümezlerse ileride sorunlar ortaya çıkıyor.

BABA OLMAK

En sevdiğim yönü galiba buydu.

Memur olduğu için mi bilmem bize çok vakit ayırırdı, çok.

Pazar sabahları uyandığımızda salonda Kur’an-ı Kerim’in Türkçesini okur bulurduk, sonra gider dizinin dibine otururduk, bu sefer üç kardeşe dışından okurdu.

Eve, anneme hep çiçeklerle dönerdi. Çiçekleri hep çok sevdi. Küçücük balkonlarında, küçücük saksılarında hep çiçekler oldu.

Özellikle “Ful”ü çok sevdi. Saksıda ters çevrilmiş çay bardakları, toprağa eklenmiş çay artıkları, yemek takımından artıp toprağa saplanmış bir çatal, hepsi evdeki çiçek sembolleriydi.

Şahane uçurtmalar yapardı, hepsi en yükseğe giden. Bir tanesi ip ekleye ekleye o kadar yukarı çıkmıştı ki. En son koşarak annemin örgü yününü getirip eklemiştim. Nokta kadar kaldığında koptu, Menemen tarafına yoğurt yemeye gitti. Feci ağladım.

Gemlik’teki koyda sudan bir şeyler çıkarıp ateşte pişirip yiyorsun. Bir oğlan çocuğu daha ne ister ki.

İyi ki yüzünü göremediğim bir işadamı olmamış babam.

Hayattaki en önemli işinin “biz” olduğunu iyi biliyordu diyorum şimdi.

Düşünüyorum da şimdi olsa memur maaşıyla üç çocuk, markaları alamadan, giyemeden, arkadaşlarımıza hava atamadan tatmin olur muyduk? Bunları hiç yapamadık. Annem dikti, giydik. Büyükler kullandı, verdi, giydik. Sokakta fakir de, zengin de aynı giyinirdi.

Ben lise sondayken Çankırı’da ilk arabasını alabildi. Krem renkli bir Murat 124. Adını Ayşe koyduk. Şimdi arabasına isim koyan var mı?

Koysanız da yabancı isim koyarsınız. Ayşe'yle Çankırı'dan Demirci'ye gittik, mutluluğa baksanıza.

Hayatımın en güzel yolculuğuydu. Ülkeler gezdim, çeşit çeşit ağırlandım; ancak hiç o kadar güzel yolculuk yapmamıştım. Annem beyaz, bir litrelik plastik bidona yoğurt, su ve tuz koymuş. O sarsıntıdan ayran oldu. Babam, "Bu meşhur yayık ayranıdır arkadaşlar" dedi. Gerçekten içtiğim en güzel ayrandı.

Yolda önümüze bir at sürüsü çıktı, babam direksiyonu bir kırdı... Geçirdiğim en büyük kaza tehlikesiydi. Aslında ben uyuyordum: ama yıllarca her yerde anlattım durdum.

Babam da dünyanın en iyi şoförüydü. Ayşe benzin kokardı. Çocuklar ne çok sever benzin kokusunu, o biçim. Şahaneydi.

Dünyanın en iyi şoförüyle Kaf Dağı'na gitmiştik.

Şimdi düşünüyorum da Çiğli'de İzmir'in o nemli sıcak yazında babam atletiyle yatar, ben de koluna yatardım. O masal anlatırken ben fıs fıs babamı koklardım. İçimden de "Ne şahane kokuyor arkadaş, ben de böyle kokar mıyım acaba?" diye kokuyu içime sindire sindire, "sınıff sınıf" uyuyordum.

Sonra fark ettim ki o sevdiğim şey, ter kokusuymuş!

Dünyanın en güzel kokusuydu...

Yemin ederim.

Benzin de iyi kokar çocuklara tabii. Hakkını yemeyelim.

Bir de çalışmaktan gelmiş hafif benzin ve ter kokan babayı düşünün.

Uff...

TİCARİ ZEKÂSI

Şu ana kadar kitaptaki tek eksiğin babamın ticari zekâsından yeterince bahsetmeyişim olduğunu düşünüyorum.

Siz, zaten, Ali ve Mehmet Amcamla ilgili örneklerden ailenin bu konudaki genetik mirası konusunda yeterince fikir sahibisiniz diye düşünüyorum; ama yine de birkaç örnek, olayın vahametini gözler önüne daha da serer.

Ben teğmen çıktım ve bir şekilde ilk dört, beş maaşı göreve başlarken toplu verdiler. Ben de dolar, altın falan alacağım. Ertesi gün Ali Kuyumcu'ya gideceğim.

Babam Reşadiye'deki evde kulağıma eğildi ve yüzyılın tüyosunu fısıldadı:

"Pınar Et al"

Babam bu konularda hiç konuşmaz, kesin hisseyle ilgili içeriden bir bilgi aldı. Konu gizli herhâlde ki bir daha da açılamadı.

Ben hipnotize olmuş şekilde, beynimde "Pınar Et al" komutu yankılanarak gidip Pınar Et hisselerini aldım. Bir yere de dolar alsam ne kadar olurdu, altın alsam kaç altın alırdım onu not aldım.

Yahudi boş kalınca eski defterleri karıştırırmış, bakkal boş kalınca çeşitli tartı işleri yaparmış. Arada bakıyorum, altın ve dolar yükseliyor, benim hisseler düşüyor. Allah Allah. Borsa zirve yapıyor, benim hisseler düşüyor. Aradan üç yıl geçti, bir kontrol yaptım, altın veya dolar alsam param üç, dört kat artacakken Pınar Et'te yatırdığımın altında para kalmış.

Bir gün evdeyiz,

– Baba bir şey soracağım?

– Evet.

– Sen bana niye “Pınar Et hissesi al” dedin?

Babam durdu,

– Oğlum, et iyidir dedi.

Babam kebabı, mangalı seviyor ya. Bana ondan “Et al” demiş. Fakat üç yıl önce bana bunu öyle bir edayla söyledi ki, Veliefendi’de altılı sonuçlarını bir saat öncesinden veriyor havasıyla. Ben de sazan gibi atladım.

Babamla ticari ilişkimi kesişim buna dayanmaz, alış verifl iflimizi bitiren flu oldu: Ordudan ayrıldım, Ankara’ya geldim, çalıflıp orduya olan tazminatımı ödeyeceğim. Sonra gidip birkaç yıl Avustralya’da yaflayıp tekrar ülkeye döneceğim. Plan bu. Ankara’da flu anki ortağım Hakan’la beraber Dede Efendi Sokak’ta bir bekâr evi tuttuk. Bir süre sonra bitimiz kanlanınca ben bir araba alayım dedim. Yıl 1991. Yerli, “0” arabalarda bir yıl kuyruk var, araba çeflidi çok az. Babamı aradım, bende çevre sıfır. “Baba bana bir araba bulur musunuz?” demifltim. Babam üç gün sonra aradı 89 model Şahin, çok temiz 29.5 milyon. Bayağı uygun rakam. Ben, “Tamam baba” dedim.

Ertesi gün İzmir’i aradım, babam hatta: “Oğlum arabayı aldık, flahane bir fley, apartmanın önünde duruyor, siyah. Yalnız Şahin değilmifl, Serçeymifl!”

Kufl alıyoruz ya biz...

29.5 milyon Şahin için çok küçük, Serçe içinse çok büyük bir rakam. (Neil Armstrong, 1969.)

Ben:

– Olsun baba, daha iyi araba kem küm dedim.

– Anlarız oğlum bu ifllerden dedi.

İyi ki o arabayı almıflım. Benim sırdaflım, dostum oldu: Külüstürle nice yolculuk yaptık. Havalı bir araba değildi; ama beni hiç yolda bırakmadı.

Her iyi dost gibi.

Annem anlattı, yıllar önce Balçova'da "Albay Amca", Albay Tuğrulların evinde kiradalar. Babamlar üst katta, 250 liraya oturuyorlar, alt katta başkaları 250. Alt kattaki kiracı çıkıp yeni kiracı daha yüksek kiraya giriyor. Babam ve annem, "Demek ki evin rayici bu" deyip artış zamanı gelmeden kirayı arttırıyorlar.

Nasıl ticari zekâ ama?

Nasıl dürüstlük ama?

Şimdi ben, bu anne ve babanın oğlu, patronluk yapıyorum. İhtimal yok değil mi? Sonuna kadar haklısınız. Fakat çok ilginç, bir şirketim on bir yıldır, diğeri sekiz yıldır batmadan, çalışanların (piyasanın üzerinde ancak hak ettiklerinin altında olan) maaşlarını zamanında ödeyerek ve diğer ödemeleri hep zamanında yaparak yaşıyor.

Acaba bize "ticaret" diye öğrettikleri "ticaret" değil mi yoksa?

KİTAPLARI

Üç kitap yazdı babam. Kopuş, Beyefendi ve Anadolu'nun Kaybolan Masalları.

Kopuş çok özel bir kitaptır. Çok uzun zamanını aldı, İzmir'den Bursa'ya, Bursa'dan Çankırı'ya masasında bazen bir kâğıt ve kalem, sonrasında daktilo bulunurdu, oturup devamlı yazdı. Hatta ablamla annem Bursa'da Halk Eğitim Merkezi'nin daktilo ve çiçek yapım kurslarına katıldılar, kitabı daktiloya çekebilmek için. "Çiçek kursu ne alaka?" diyeceksiniz, ben de dedim oradan biliyorum.

Sonra Kopuş'u yayınevlerine gönderdi, adı sanı olmayan bir yazara yapılanların hepsini yaptılar. Bursa TÖMER'deyim. Ticaret Borsası Başkanı Rıza Aydın önce babamın, sonrasında da benim can dostum olmuştur. Borsa'nın genel sekreteri Nurşen Günaydın, sağ olsun, tanıdıklarına okuttu ve Timaş Yayınları kitabı bastı, Timaş Yayınları'ndan Osman Bey'in de büyük desteği oldu. Ardından, Beyefendi kitabını yolladık. Beyefendi'nin son bölümleri çok etkileyici, felsefe konuşmalarıyla dolu. O dönemdeki editör "Bu son bölümler akıcı değil, kitap satmayabilir" dedi, doğrudur. Fakat babamın konuşma merkezinde problem var ve yazamıyordu.

Şimdi babamın da bilmediği büyük sırrı açıklıyorum. Kitabı yıllar önce yazmıştı ve çoğunu belki unutmuştu bile. Oturdum 13. bölümden sonrasını ben yazdım. Bu benim ilk yazarlık çalışmamdır. Gönderdik, Timaş "Tamam" dedi ve bastı. Yani Beyefendi, baba oğul ortak yapımımız oldu. Artık bir yayınevi ortağı olarak Beyefendi'nin orijinal hâlini basmak bir görev oldu.

Bir de tüm öğretmenliği boyunca topladığı Anadolu'nun köylerinde anlatılagelen ve artık kaybolmaya başlayan yüzlerce yıllık masalları bir araya getirdiği Anadolu'nun Kaybolan Masalları adlı kitabı var. O da "Gülten Yayınları"ndan çıktı. Fason bir yayınevi, Annemin adını koydum ve bastım. Tahmin edebileceğiniz gibi şu anda bulabileceğiniz tek kitabı o. Satamadık çünkü.

Kitapları çok olumlu etkiler yaptı. Okuyan herkes çok iyi şeyler söyledi. Ben de çok severek okudum. Beyefendi’nin 13. bölümden sonrası dışında, hepsi düşünce, bilgelik ve akıcılık dolu kitaplar.

Bir yazarın çocuğu olmak harika bir şey onu da söyleyeyim. Bir yazarın babası olmak da güzel olmalı. Metafora bak!

Orayı burayı karıştırırken babamın yazdığı tek şiiri buldum, onu da kitaba koydum. Ben şiirden anlamam, onu siz yorumlayın.

ON KASIM NEDİR?

Ağıt mı ne demek? Sevdalıyız hepimiz ezelden, Sevdalıyız dedik ya! Tutulmuşuz bir kere Gönülden Taa derinden, Toprağa, insana Şu öten kuşa Bağlanmışız Vatana millete Ağıt olur mu hiç

O Koş demiş Koşalım hey! Koşabildiğimiz kadar! El ele Elde bayrak Gönülde sen, Hürriyet, vatan O yoksa eğer, ayrıldıysa, Öldüyse, Al sana verdi Bu bayrağı Milleti Ve Cumhuriyeti

Ben hep O’na güvendim O’ndan güç, O’ndan ilham aldım. Öylece büyüdüm, Öylece büyüdük, hür olduk. Çağdaş olduk Ağıt olur mu hiç! Biz öyleyiz ki dinle! Dinle kardaş! Öldük mü yüceliriz, Öldük mü güçleniriz, Öldük mü diriliriz. Yeniyi, güzeli özleriz. Yakaladık mı, ‘Daha!’ deriz Uçarız babam, uçar gideriz Güneşlere dek de bizim deriz.

Ata öyle emretmiş Öyle emir buyurmuş – ‘Sana ölmeyi emrediyorum’ Emret paflam! – ‘Sana çağdafllaflmayı emrediyorum’ Emret paflam! – ‘Sana birliği emrediyorum’ Emret paflam! Emret ki ölem Ağıt mı ne demek On Kasımlar Anmak, kan tazelemek Günleridir. On Kasımlar Dirilme, yükselme Günleridir. Ağlama değil Dinle kardafl, gönülden Biz yüce bir milletiz, çağlar boyu, Çığlık çığlığa koflmufluz ‘İflte dağlar, iflte deniz’ demifl Ata Bizim olmufl Hep bizim olmufl hep! Çoğalmıfllız, çoğalmıfllız! Büyümüfllüz hem ne kadar! Günefle el atmıfl Göğü çadır bilmifliz Ve Gücümüzü kendimizde bulmufluz Bulmufluz da öyle büyümüfllüz ‘Damarlardaki asil kana’ Bakmıfllız da, Nara savurmufluz ‘– Hayda bre Savulun!’ Böylece, Çıkmıfllız yüce dağ baflına Çelik bilek, Çelik yürek

Dilde vatan Gönülde Allah! Biz böyle bir milletiz kardafl! Yas bize gerekmez, Yas bize yakıflmaz, Biz öldükçe diriliriz. Böylece ölmeyiz Çağlarca Kulakta Ata sözü O’nunla güçlenir O’nunla yürürüz. O emreder, Emir sarsar – Emret! – Sana iyiyi, güzeli, doğruyu emrediyorum! ‘– Emret Atam!’ ‘– Sana her zaman, her yerde Yurtta Sulhu, Cihanda Sulhu Emrediyorum!’ ‘– Emret Paflam!’ – Emret ki biz – Hepimiz – Genç olarak – Asker olarak – Seninleyiz – Kulağımız hep sendedir – Hep seni dinleriz, hep seni duyarız! – İlhamımız sensin, rehberimiz sen! – Emret emret ki – Ölem – Hey

Hayır dur ölme! Ölme ki sen! Yaflayacak Ve Yaflatacaksın! Milletini, insanlığı İflin bu Çünkü bunun için doğdun! Çünkü sen haysiyetsin, flerefsin! Gençsin bizim alın terimiz Göz nurumuz! Geleceğimiz, ümidimiz Tasa yok dert yok Umutsuzluk hele hiç yok! Çığlık çığlığa Genç ve dinç adımlarla Koflmak var Gerilmifl bir yay gibi Koflmak var Bana doğru Yani Atatürk’e Neden mi yiğidim Neden mi gencim Dinle Adım attım Anadolu’ya Mayıs’ın ortalarında, Bu topraklar bizimdir Diyerek, Büyüdüm büyüdüm ki O kadar! Yürüdüm, yürüdüm ki Ankara’ya kadar! Ellerimi attım İnsanına! Sıcak, sağlam, Gözleri vardı bir bilsen Ölmek helâl Benim insanım Mert, cesur Dünyaya bedel

Sonra Benim yiğidim dinle hele Dinle bir bak! Kan-revan içinde Yanıyordu Anadolu, Gözlerim yanıyordu Yüreğim dağlanıyordu Of anam! Ama Tanrı buyurdu, Çıktık açık alınla Yollara Vatana... Bir adım attık Bir daha Hep beraber El ele Aldık insanımızı Vatanımızı Her şeyimizi Dokuz Eylül’de Geldik İzmir’e Toprak vatan oldu Artık İnsan millet Adımlarımız basınca toprağa Can fışkırıyordu Kan fışkırıyordu Bu canlar, bu kanlar Bolluk bereket oldu, Kurduk Cumhuriyeti Yeni bir sesti bu Yeni bir sesleniști Bütün insanlığa Ama hiç yas tutmadık Şehitlerimizin ardından Demir ağlarla ördük Yurdun dört bir yanını Fabrika dumanları Yeni bir hayata Merhaba diyordu Merhaba yiğitler Merhaba... Her selâm bir sesleniştir Ezelden! Kol kola girdik, Can cana

Hiç ağlamadık Üzülmedik! Çünkü, diyordu Ata Toprağı sulamak gerekir Kanla, Toprağı aziz etmek O’nu vatan etmek için, Ve Yiğidim O’nu sana emanet ettik Al O’nu götür Göğsünün üzerinde Geleceğe Hüzün yok, yas yok, ümitsizlik yok Yasak! Senin sevinç, Senin Zafer Şarkılarını duymak

istiyorum Yattığım yerden. Kulağım toprakta Sesini dinliyorum her zaman Ayak seslerini Güçlü, mağrur, çevik Ayak seslerini Geleceğe merhaba diyen. Biz işte bunu yaptık evlât Ve Böylece kondurduk Vatanı toprağı Sana bir yön gösterdik, Bir yol! Gidesin diye Sapmadan İyiye, güzele, doğruya! Ve her zaman, her yerde En üstün olasın diye!

Niye sorarsın beni Ellere? Sen beni anlarsın ya! Bak ellerin demir pençe Taşlar su oluverir isteyince! Kafan nur dolu, İlim dolu, Askerce! Öyleyse Yas yok, tasa yok ağıt yok! Yasak! Yürümek gerek zorun üstüne, Erkekçe Senden bunu istiyorum Denizci yiğidim Açıkça!

Top sesleri geliyor uzaktan! Geçmişin top sesleri Derinden, İçim bir hoş oluyor Gözlerim ıslak Yükselmiş Mehmetim Tepede Gerilmiş Atlıyor Düşman üstüne Bir sessizlik Bir yükseliş Bir çığlık Aman vermez bir ses, uğultu! Aman Allah Aman Allah Düşman bir kaçar ki Toz duman içine Gözleri fırlamış Yüzü çirkin, kara... Elleri kanlı

Sonra... Sonra düğün dernek kurulmuş evlere şenlik, Bir görseydin evlât Bir bilseydin Biz nasıldık savaşta Ahmetler, Mehmetler, Mustafalar Aman, aman Gömülür toprak içinde Alnımız hem nasıl ak Göğsümüz kan-revan içinde Şehit! Salkım söğütler altında Huzur! Anadolu'da Bu bir kaderdir evlât Bir kader Alna yazılmış bir kere Bir daha yaşamamak üzere Sonra evlât Sarıldık birbirimize Candan Can cana Kenetledik ellerimizi Yürüdük öylece Birlikte Büyüdük büyüdük Başlarımız dik! Tırmakladık toprağı Karış karış Bereket fışkırdı Her yerden Taa derinden Dumanlar tüttü Fabrika bacalarından Tam on beş sene Taşıdık Yaşattık Ellerimiz güçlü Kimseye muhtaç değil Boş değil Sevdik birbirimizi Ve böylece başardık İşte sırf burada Başarıya giden yol Sevgidir evlât Kayıtsız, şartsız Sev ki sev ki evlât Topukların sağlam bassın Topukların Toprak üstüne

Ah o günler, o bal gibi günler O zamanlar İman iman parladı Yaprak yaprak yeşerdi Gözlerimizde Vatan sevgisi, İnsan sevgisi... Bu güç, bu şevk Bağladı bizi birbirimize Kenetlendik ki Öylesine... Türküler yaktık Vatan üstüne, millet üstüne Ve Al bayrak üstüne Gözlerimizde yaş yoktu Yas yoktu Orada görünen Alev gibi parlayan Kan tazelemenin Diriltici Ve ebedî Ateşi Sönmez.

Erdoğan İZGÖREN

Öğ. Kd. Alb.

SEVDİKLERİNİN GÖZÜNDEN ERDOĞAN İZGÖREN

Seninle kırk yedi yıl önce yuva kurduk. Bugüne kadar çok güzel günlerimiz oldu, çok zor günlerimiz oldu. Hepsinin üstesinden beraberce geldik. Canım benim, seninle bu beraberliğimden hiç pişman olmadım, olmayacağım.

Gülten İzgören

Canım Babam,

Bu hitap her zaman kulağıma hoş gelmiştir: "Babam". Üç kişi paylaşsak da sen benim canım babamsın! Kelimeler, cümleler seni anlatmaya, ifade etmeye yetmez. Değersiz kalır, anlamsız olur. Sevgi dolu yüreğinden mi bahsetsem, derya deniz maneviyatından mı, değişmez değerlerinden mi? Seni çok seviyorum, seviyoruz. Seni seven onlarca insan, şimdi senin için bir şeyler yazmaya çalışıyorlar. Ben hissediyorum ki hepsi de daha neler yazabilirim, nasıl güzel ifade edebilirim hissiyle kaleme kâğıda sarıldılar. Bazıları senin etrafındaki halkanın çok dışındalar. Ama hissettikleri, yaşadıkları ile sana çok yakınlar. Bizler şanslıyız. Seninle bir yaşadık, mutlu olduk, seninle yoğrulduk.

Babacığım, baban erken yaşta vefat ettiği için bize hep "İyi bir baba modeli olmak istedim, çabaladım" derdin. Çabana gerek yoktu, sen zaten iyisin. İyi bir baba, iyi bir eşsin. Akraba, dost, komşu, hemşeri, esnaf, öğrenci, hepsine de en değerli şeyi, "sevgi"yi verdin.

Baba hep beni sevdiğini zikrettin. Ne güzel, Allah'ın sevgili bir kuluymuşum. Senin gibi bir baba tarafından sevilmek ve senin gibi bir babaya sahip olmak... Allah uzun ömürler versin. Senden bize akan hep "doğruluk, dürüstlük pınarları" vardı. Bu pınarlar sayesinde biz de çevremize su damlası misali yardımcı olmaya çalışıyoruz.

Yaşadığımız acı, tatlı olaylarda hep aklımızdasın. Biz seninle varolduk, olacağız ve seni hep anacağız.

Bu arada yemek düşkünlüğünü de söylemeden geçmeyelim. 24 saat sevdiklerinle olmayı ve onları sofrada ağırlamayı kendine düstur edindin. Bu arada kapama, Demirci kebabı, keşkek, kavurma ve balık ziyafetlerini güzel anneciğimin elinden hep birlikte yedik.

“Çiçekler” babamın hayatının önemli bölümünü alır. Yıllarca anneme hep çiçek taşıdı. Bıkmadan usanmadan. Hepsinin ismini bilir. Bizleri de hep çiçeklendirdi. En sevdiği çiçek yasemindir. Bir de annem Gülten.

Seni Seviyorum Babam

Bengül İzgören

Artık İnce Belli Bardaktan İçeceğim Çayımı...

İnsanın bir kalemde babasını anlatması zor. Günlerce kurgula kurgula, kaleme dökeme... Hele bir de babanız edebiyat öğretmeni olunca iş daha da zorlaşıyor. Her kelime diken üstünde Erdoğan İzgören’e bakar “Beni beğenecek mi?” diye...

Babamın bize öğrettiği en önemli şey, bence, kitaplara olan sevgidir. Hayatımızın her anında, her tarafımız kitaplarla doluydu. Kitap okuma toplantıları yapardık. Bir yandan bizim başımızı okşar bir yandan da bize kitap okurdu. Lisede Divan edebiyatını sınıfta sadece ben severdim. Derinliğini babam öğretmişti Divan edebiyatının.

Alınan bütün kitaplar bir süre sonra topluca ciltlenmeye gönderilirdi. Kitaplar korunsun, bozulmasın diye.

Her şeyi töreniyle yaşar babam. Sevinci de, neşeyi de, üzüntüyü de...

İnsan evlat sahibi olunca daha iyi anlıyor anne ve babasını. Ben hiç çocuğuma töreniyle uçurtma yapmadım. Çocuğumu alıp onlarla uçurtma uçurmadım. Sık sık civardaki ormanlarda gezdirmedim çocuğumu. Piknik yaptırmadım ağaç altında. Çocuğum ağaca çıkmasını bilmiyor, ben babamın bana gösterdiği güveni göstermedim diye.

Sık sık içimden de olsa karşı çıkardım babama:

– Televizyon izledim deme kızım. Seyrettim de.

– Kuzen deme kızım, Teyze oğlu de.

– Türkçe konuş kızım, Türkçe.

Bunlar sürekli babamın ağzındaydı. Çayımı kupada içerdim. “Kızım bunlar yabancılardan geçme. İnce belli bardak bir tek Türklerde var. İnce belli bardaktan iç çayını” derdi hep.

Çok bağlıydı milletini millet yapan her şeye. Biz yabancı müzik dinlediğimiz zaman bize kızar ve “Kızım, bak, bizde ilk radyo kurulduğunda Amerika 5 bin tane plak hediye etmiş. Müziklerini dinletmek için. Bunları bu milletler boşuna yapmazlar” derdi sık sık.

Sofrada yemeği yemek istemediğimiz zaman “Bunu bulamayanlar var kızım. Hiç olmazsa tadına bak” derdi.

Böylesi pek çok cümle uçuşuyor kafamda babama ait. Şimdi öğrenmeye çalışıyorum bütün bunları çocuk gelişimi kitaplarından, kişisel gelişim kitaplarından veya milletimin kaybolmaya yüz tutmuş değerlerini haber veren gazetelerin satırlarından. Babamdan duyduğum cümleler uçuşuyor şu sıralar sık sık kafamda.

Sanem Sunlu

Canım Dedeme,

Benim hayat dolu, insan canlısı, güler yüzlü, “sevgi” dolu dedem... Belki de çok az insana nasip olmuştur böyle bir dedeye sahip olmak ve onunla büyümek.

Dedeme ait, bana onu hatırlatan öyle çok güzellikler var ki nereden başlasam bilemiyorum. Ben daha üç yaşındaydım, dedem kalp ameliyatı olmak için hastanede kalıyordu. Biz de annemle onu ziyarete gidiyorduk. Bana her gün naneli sakız verip gülümsüyordu, sanki hastaneye değil de gezmeye gidiyormuşuz gibi hissediyordum. Kütahya’da kalırken beraber orduevine gidip bana gazoz ve en sevdiğim çekmece çikolatadan alırdı.

Beraber sohbet eder, gezerdik. Yaz tatillerinde İzmir'e geldiğimizde, her öğleden sonra öğle uykusuna yatmam şartıyla, kendimizce belirlediğimiz yedi parkımızdan birisine veya birkaçına giderdik. O civarda belirlediğimiz ve birden yediye kadar sevdiklerimizden başlayarak numaralandırdığımız parklara giderdik. Hava kararıncaya kadar ben doyasıya oynardım, dedem de beni izlerdi. İlk defa hayvanat bahçesine dedemle gitmiş ve canlı olarak gördüğüm hayvanlardan çok etkilenmiştim.

Bahçede çıkan en ufak bir çiçekten bile muhteşem keyif alırdı, saksılarında yetişen canlının tüm gelişimini aynı heyecanla takip ederdi ve eve gelen herkese gösterirdi. Yoldan geçen tanımadığı çocukları gider, severdi, onlar elini öpmek isterken onlardan önce davranarak ellerini öper, öperdi. Çocuklar elini kapmaya çalışmaktan yorulunca da kahkahayla güler ve başlarını okşar, elini öptürürdü. Herkese selam verir, mahalledeki herkesi tanır, herkesle ilgilenirdi.

Hâlâ da öyledir, diyalize gitmeden bir saat önce kapının önüne iner, kuaförle, pideciyle, kapıcıyla, koltukçuyla hâlleşir, muhabbet eder. Kimseyi birbirinden ayırt etmez, herkesin gönlüne bakar. Simitçi Ali Efendi vardır, yıllardır ondan simit alırız. Gelir, çayımızı içer, eyvallah der, gider. Dedemle yaşıt olmasına rağmen, sabahın yedi buçuğunda mahalledeki yerini alır ve aynı tebessümle simidini satar, ekmek parasını kazanır.

Dedem, başarılarımızla iftihar eder, bizi her yönden destekler. Hayatın sadece derslerden ibaret olmadığını, bir öğretmen olarak, "Cuma günleri ödev olmaz" sözünü söylemesinden ve bizi sürekli Türk Sanat Müziği dinlemeye, söylemeye ve bir enstrüman çalmaya teşvik etmesinden anlardık.

Et ve et yemeklerine bayılır, özellikle anneannemin elinden yapılan kuzu kapama, Demirci kebabı ve keşkek en sevdikleridir. Hatta şu hikâye anlatılır: İlk defa et yediğinde üç veya dört yaşındadır ve annesi Emine Ninemden daha fazlasını isteyip de "Et kalmadı, oğlum" cevabını alınca, dönüp, "Anne, ağabeyimi keselim" demiştir.

Akşam yatış, sabah kalkış ve yemek saatleri bellidir. Düzeni sever ve bunların dışına çıkmayı sevmez. Anneanneme "hatun" diye seslenir, ona çiçekler alır, iltifatlar eder; ona karşı sevgi ve saygısını her fırsatta dile

getirir. Diyaliz sonrası artan yemek yasakları hariç anneannemin dediklerinin dışına pek çıkmaz.

Her gün görüşsek bile “Bir tanem, ben sizi çok özlüyorum” der. Torunlarıyla “tininay tininay tininanininay” melodileriyle dans eder. Küçükken beni çok ısırarak sevdiği için kızıyordum ona; ama bana hemen bir hikâye ya da masal anlatarak gönlümü aldığı için ses etmiyordum sanırım. Ortaokul ve lise çağlarında her ailede olan anne-baba-ergen sorunlarında beni karşısına alıp çok konuşmuştur. “Bak kızım, senin delikanlı çağın. Kanın deli akıyor, çok normal; ama haydi git bir özür dile annenlerden. Haydi, bak onlar senin annen, baban ve iyiliğini istiyorlar.” Ben istemeye istemeye özür dilemeye giderdim annemden ya da babamdan. Bizi sarılırken görünce dedemin hemen gözleri dolardı. Şimdi ne yapmak istediğini çok daha iyi anlıyorum.

Hayatta önemli olan ve hayatı değerli kılan güzelliklerin sevgi, dostluk ve muhabbet olduğunu bize her defasında hatırlattığın ve öğrettiğin için çok teşekkürler dedeciğim. Seni çok seviyorum.

Torunun Nazlı Uluer

Dedelerin bir tanesi,

Dedeciğim sen bir insanın sahip olabileceği en sabırlı, en akıllı, en disiplinli, ama her şeyin yanında çok fazla sevgi dolu bir insansın. Sadece dede olarak değil, bir insan olarak örnek alınacak birisin.

Çocukluğumun büyük bir bölümü seninle ve anneannemle geçti. Belki de bu kadar güler yüzlü ve çevremdekilerin deyimiyle sıcakkanlı olmamda senin de çok büyük katkıların var. Küçükken istemeyerek gittiğim anaokulunda arkadaşlarıma anneannemle konuşmalarınızı taklit ederdim, epeyce gülerlerdi. Beni omzuna alıp gezmeye götürmeni hayatım boyunca hiç unutmayacağım. Yazın dumancı ağabeyi de hiç sevmezdim, beni her Allah’ın günü altı ile yedi arası sırf ben korkmayayım diye sahile götürürdün. Çocukluğum seninle ilgili birçok hatırayla dolu.

Her geçen günün değerinin daha da çok farkına varıyorum. Dedeciğim biliyor musun, bayramlar da seninle güzel. Her bayramda sizin eve toplanıp

yaptığımız bayramlaşmayı hiçbir şeye değişmem herhâlde. Bazen düşünüyorum da hayatta her şeye sahibim; ama bazen o kadar boş şeylere üzülüyorum. Sen diyaliz hastasısın ve yüzündeki o gülücük hiçbir zaman eksik olmuyor, keşke ben de her zaman senin gibi olabilsem. Seninle konuşmak çok güzel biliyor musun? Beni dinliyor ve o kadar güzel cevaplar veriyorsun ki insanın içi rahatlıyor. Derslerimi takdir etmen, her davranışımın arkasında durman, anneanneme dönüp “Bu farklı bir şey hanım” deyip beni göstermen ve ardından kocaman sevgi dolu bir öpücük kondurman inan ki dünyanın en pahalı hediyesine değişilmeyecek bir şey.

Beş, altı yaşında dinlediğim çoğu masalı sen yazmıştın. Hiçbir yerde duyulmayan masallar dinledim ben senden. Seninle yaşadığım her anı, her saniyeyi tekrar yaşamak için nelerimi vermezdim. Seni tanıyan her insan senden bahsettikçe gözlerinin içi gülüyor. Yaşamın boyunca yaptığın iyilikler, insanlara verdiğin mutluluk o insanların gözünden belli oluyor ve o zaman gururla söylüyorum, “Erdoğan İzgören benim dedem” diye ve her zaman da söyleyeceğim. Seni çok fazla seviyorum bir tanecik dedem.

Naz Uluer

Yıl 1971... İstanbul Yüksek Öğrenim Okulu’nda son sınıfa geçtim ve yaz tatili olduğu için doğup büyüdüğüm memleketim Menemen’deyim.

Kazamız eşrafından Hacı Suat Ağabey, 1984’te ebediyete uğurladığımız Akgün Ağabey ve Ziraat Yüksek Mühendisi Yahya Ağabey’in el ele vererek maddi, manevî büyük fedakârlıklarla açılışını gerçekleştirdikleri Millî Kültür Derneği’nde toplandık. Derneğimiz, hükûmet konağı yakınındaki bir binanın zemin katında, en fazla yirmi iki sandalye sığabilecek kadar küçük ve penceresiz; fakat mensuplarının fikriyatı ve hissiyatıyla bütün Türk ellerini ihata edecek ölçüde engin bir mekân.

Hepimiz Yahya Ağabey’in konuşmacı olarak getireceği misafiri bekliyoruz.

Az sonra kapı açıldı ve içeri Yahya Ağabey ile birlikte otuz beş yaşında, takım elbiseli, ufak tefek bir zat girdi: Maltepe Askerî Lisesi Edebiyat Öğretmeni Yüzbaşı Erdoğan İzgören. Selamlaşma, tanışma faslından sonra yavaş yavaş sesler kesildi ve bütün gözler misafirimize çevrildi. Yüzbaşı

Erdoğan Bey, konuşmasına aramızda bulunmaktan duyduğu memnuniyeti belirterek başladı. Tavırları rahat, sesi pürüzsüzdü. Sanki sınıftaki öğrencilerine bir konuyu anlatıyordu. Yaklaşık iki saat boyunca irticalen, milletçe ne idiğimiz, ne olduğumuz ve ne olmamız gerektiğini, bağırıp çağırmadan, kimseleri suçlamadan, tehditler savurmadan mükemmel bir üslûpla ifade etti. Fikirler çok doğru, natıka fevkaladeydi. Hepimiz hayran olmuştuk.

Bu dernek toplantısından bir ay kadar sonra, Yahya Ağabey'le birlikte, Yüzbaşı Erdoğan Bey'i evinde ziyarete gittik. Dernek yönetimi beni "Malazgirt Zaferi'nin dokuz yüzüncü yıl dönümü" münasebetiyle "Tarih boyunca Türklerde devlet anlayışı" konulu bir konuşma hazırlamakla görevlendirmişti. Mevzu çok geniş, elimdeki kaynaklar ise yetersizdi. Bunaldığımı gören Yahya Ağabey, Yüzbaşı Erdoğan Bey'in bu hususta bana yardımcı olabileceğini söylediği için gelmiştik.

Yahya Ağabey, işi olduğundan fazla kalamayıp ayrıldı. Erdoğan Bey önce konuşma metninin planını, daha sonra işlemem gereken fikirleri maddeler hâlinde yazdırdı. Ayrıca hitabet sanatının bazı püf noktaları hakkında ikaz ve tavsiyelerde bulundu.

İşim tamam olmuş, alacağımı almıştım. Teşekkür edip müsaade istedim. Hafifçe kaşlarını çatıp "Olmaz!" dedi. "Bu saatte gidilmez, akşam oldu. Allah ne verdiyse yeriz, sonra gidersin." İtiraz edemeyip kaldım. Eşi Gülten Hanım'ın hazırlayıp sunduğu yemekleri, çocukları Bengül, Şerif ve Sanem'le birlikte ben de aileden biriymişim gibi, masada yerimi alıp afiyetle yedim. Aslında mahcup ve çekingenimdir; ama Erdoğan Bey ile eşinin misafirperverliği, dünya tatlısı üç afacanın ilk defa gördükleri bir yabancı olan şahsıma gösterdikleri ilgi ve yakınlık beni bir hayli rahatlatmıştı.

Dernek toplantısında Erdoğan Bey'in bilgisine, fikirlerine ve natıkasına hayran olmuştum. Bu defa da aile reisi olarak otoriter ve müşfik yapısıyla oluşturduğu, evin her köşesine sinmiş sıcak ve samimi atmosfere; daha açık ve kısa bir ifade ile "insanlığına" meftun oldum.

Yukarıdaki ziyaretten sonra hadiseler öyle hızlı gelişti ki altı aya varmadan Yüzbaşı Erdoğan İzgören'le, daha doğrusu Erdoğan Ağabey'le

“bacanak” olmayı Rabbim bana nasip etti. Hatta mütevazı nişan törenimiz Erdoğan Ağabey’in Çiğli Subay Lojmanları’ndaki evinde gerçekleşti.

Hikâye olarak anlatırlar: Eskiden iki bacanak değirmene buğday öğütmeye gitmişler.

– Önce sen öğüt!

– Hayır, önce sen öğüt! derken akşam olmuş, buğdaylarını öğütemeden köye geri dönmüşler. Ben bunu ilk dinlediğimde bacanakların birbirlerine olan sevgi ve saygılarından ilk öğütme sırasını diğerine bıraktığını sanmıştım. Meğer ilk öğütülen buğdayın unu taşlı olurmuş da ondan öyle davranmışlar.

Biz, yani ben ve Erdoğan Ağabey hiç değirmene gidip buğday öğütmedik; fakat aramızdaki ilişki iki bacanaktan ziyade “ağabey-kardeş” ilişkisi olarak ve her geçen gün ziyadeleşerek devam etti. Onu daima öz ağabeyim olarak gördüm, meslek ve aile hayatımda, insani ilişkilerde hep onu örnek aldım. Onun da benim için gönlünde bir kardeş sevgisi yaşattığından eminim. Böylesine muhabbet, hürmet, vefa ve sadakat temelleri üzerine oturmuş ve otuz beş yılı geride bırakmış bir dostluk basit bir şey olmasa gerek.

Erdoğan Ağabey şimdilerde hasta. Kalp, tansiyon ve göz rahatsızlıklarının yanında haftada üç kez diyalize giriyor. Ama o, bu hastalıklarla örnek bir kişilik sergilemeye devam ediyor. Her sıkıntıya gösterdiği fevkalade sabrı, hayata bağlılığı ve pencereye konan bir kuş, saksıda açan bir çiçek, karşılaştığı aşina bir sima, torunu Nazlı’nın pişirdiği bir fincan köpüklü kahve karşısında duyduğu mutluluk anlatılır gibi değil.

Erdoğan Ağabey, seni çok seviyoruz.

Cemil Doğan

Eniştem,

Lügat anlamı kız kardeş veya kadın akrabalardan birinin kocası olan “enişte” kelimesi, benim için en büyük ablam Gülten’in nişanlanmasıyla yepyeni bir mana ifade etmeye başladı. Halalarımın, teyzelerimin eşleri de

eniştemdi; ama onlar babam yaşlarındaydılar. Sekiz yaşındayken ailemize damat olan eniştem ise ben ve kardeşlerim için bir ağabey, dayı, amca da olmuştu. Çünkü babamın erkek kardeşi yoktu, annemin ağabeyi Mehmet Dayı askerdeyken apandisit ameliyatında masada kalmıştı. Biz, beş kız kardeştik.

Edebiyat tahsil etmenin yanında bu sahada kendisini yetiştiren, yalnız bilgi sahibi olmakla kalmayıp edebiyatın inceliklerini de yaşayan eniştem, ilkokul öğrencisi olan bana, ablama iletmem için maniler, şiirler okurdu. Bizimle çocuk olduğu kadar, büyüklerle en ciddi konuları konuşurken de etrafındakilere kendisini dinletirdi.

Milletimizin bütün iyi değerlerini yaşayan, eski ve yeni yazıyı okuyan bir annenin fevkalade esprili ifadesi, çok güçlü hafızasıyla birleşince edebiyata meraklı olan ve eğitimini alan enişteme mutlaka tesir etmişti. Ve o bu güzel hasletleri değil yaşamaya çalışmak, varlığıyla bütünleştirmişti.

Bu güzel meziyetler babamın ani ölümüyle öylesine ortaya çıkmıştı ki o yıllara dönüp baktığımda acımızı paylaşan, bizimle ağlayan, Şubat tatilini dinlenerek değil, mağazada benimle beraber adeta nöbet tutarak geçiren, birkaç ay sonra doğan oğluna babasının adı "Ahmet"in yanına "Şerif" adını koyarak ruh asaletini bu davranışıyla da gösteren, evinin kapısı herkese olduğu gibi, bizlere de daima açık olan, evine gelenleri Tanrı misafiri kabul edip kendi evlerindeymiş gibi rahat ettiren biri. Görevi gereği hangi şehre gittiyseler biz de gider, epeyce kalırdık.

Annem ve eniştemin annesi Emine Teyzem zannediyorum kendilerini hiç bir zaman dünür olarak görmediler, hissetmediler. Birbirlerine "Fatma Hanım", "abla" diye hitap edişlerindeki sevgi, saygı ve muhabbetin güzelliğini görüp yaşamayanlar bilemezler. İki dünürün sohbetleri çoğu zaman eniştemin iştirakiyle kahkaha tufanına dönüşürdü.

Kitap almayı bir tiryakilik hâline getirmiş olan eniştem, o kitabı okumadan kitaplığındaki yerine koymazdı. Şimdi düşünüyorum da askerî lisede edebiyat öğretmenliği, kılı kırk yararcasına okunan edebiyat yazıları, kompozisyonlar, ablama iyi bir eş, üç evladına iyi bir baba, annesine hayırlı bir evlat, biz baldızlarına enişte-ağabey-amca-dayı-baba olabilmek; ağabeyinin yaşamayan sekiz çocuğundan sonra o günün imkanlarıyla

dokuzuncu çocuğun yaşamasına vesile olmak, alışveriş yaptığı her kişiyle ahbap olabilmek... Zannederim bunları yazmak sayfaları doldurur. Ve yine de tam olarak anlatmış olamam.

Allah'tan dileğim, hayatı hem her yönden ciddiye alan, ama bu ciddiye alışları bile espriye boğabilen enişteme hayırlı uzun ömürler vermesi. Çünkü onun sevgisine, muhabbetine ablam ve evlatları kadar, çevresindeki uzak-yakın bütün tanıdıklarının ihtiyacı var. Her şey için sonsuz teşekkürler enişteciğim.

Kardeşin Zehra Doğan

Emekli öğretmen Albay Erdoğan İzgören, can dostum, kardeşim. Kardeşim diyorum, candan dostluğumuzun sınırsızlığı kardeşlerimden daha önceliklidir.

Tanışıklığımız 1957 yılına, Ankara Üniversitesi DTCF edebiyat dalının bir sınıfında, aynı sırayı paylaştığımız günlere dayanıyor. Manisa'nın Demirci'sinde doğmuş, çileli yollardan geçip Ankara'ya okumaya gelmiş. Hava Kuvvetleri'ne bağlı askerî öğrenci olmuş. Bugün için bile küçümsenemeyecek bir başarıdır.

Can dostluğumuz böyle başladı. Mütevazı yüreği sevgi dolu, iyilikten başka bir şey düşünmeyen, yardımsever bir yürek. Bana hediye ettiği Osmanlıca sözlüğü hâlâ saklarım, ondan yararlanırım. Akşamları fakülteden çıkışımızla birlikte Cebeci'deki askerî öğrenci yurdunun yolunu tutardık. Akşam yemeğinden sonra etüt salonunda buluşurduk. Kucağımızdaki sözlük ve kitapları masaya yığar, ertesi günün derslerini hazırlamaya koyulurduk.

Konuya Fuzûlî'nin bir kasidesi veya Bâki'nin gazellerindeki Osmanlıca sözcükleri yarı yarıya paylaşarak başlardık. Türkçe karşılıklarını sözlüğümüzden bulur, şiiri bugünkü dile çevirir, yorumlardık. Yıllar süren arkadaşlığımız böyle sürüp giderken arkadaşımın bir sömestir tatili sonrası nişanlandığını öğrendim.

Gözlerinde o gün gördüğüm o farklı ışıltı hep parladı. O günden sonra da arkadaşımın başından kavak yelleri eksik olmadı. Sevdanın ateşi sardı

yüreğini, gözleri dalıp gider oldu.

Bir akşam etüt salonuna geldiğimde Erdoğanımı çalıştığımız masanın başında görmedim. Cama başını dayamış, uzaklara dalıp gitmiş, kendinden bihaber buldum. Yanına gidip “Ne yapıyorsun burada Erdoğanım” dedim. O bana Alim, ben ona Erdoğanım derdim. “Yok bir şey” dedi. “Var elbet, hayrola, anlat hele” deyince “İki haftadır Demirci’den haber yok” dedi. “Kimden haber bekliyordun? Hayırdır” dedim. “Benim nişanlıdan, Gülten’den” deyip derin bir iç çekti. Dünya iyisi Gülten Yengemin adını da böyle öğrenmiş oldum.

Ders çalışmayı unutup, kantine doğru yürümeye başladık. Masaya oturduk, ne içelim derken Erdoğanım, “Birer kahve içelim” dedi. Orta şekerli kahveleri içtik. Kardeşim fincanı ters çevirip fala yatırdı. Bir süre sonra da fincanı kaldırıp “Hadi, bi falıma baksana” dedi.

Asla batıl itikadı olmayan Erdoğanım benden fala bakmamı istiyordu. “Ben fala bakmam, bilmem!” dediysem de dinletemedim. Erdoğanımı da kıramam, aldım fincanı elime, anlar gibi, uzun uzun kara çizgilere baktım. “İçin kararmış, sıkıntılısın, uzaklardan bir yerden haber de bekliyorsun” dedim. “Mutat bir gün mü desem, iki gün mü desem... Haber alacaksın” diye ekledim. Sonra da falcıların alışılmış laflarından sıraladım üçer beşer.

Ne bilirdim ki yengemin mektubunun geleceğini. Mektubu okumuş, sevinmiş tabii. Okulun koridorunda karşılaştık. Gözleri ışıl ışıl parlıyor, yüzü gülüyor; “Alim falın çıktı, iki gün dedin, tam ikinci gün mektubu aldım. Gerçekten de iyi fal bakmışsın, sen anlıyorsun” demez mi.

O günden sonra kantinde fincanı eline alan bana fal baktırmaya geldi. Erdoğanımın sayesinde fakültenin falcısı hâline geldim. Tesadüf de bu ya, kör talih, kimin falına baktıysam, atsam da tutsam da az çok dediklerim çıkarmış. Gün olmazdı ki kantinde dört beş fincan masama konmasın. Hele ki kız arkadaşlarımız, hele ki onlar...

Fala inanma, falsız kalma diye yıllarımız geçti duygu yüklü Erdoğanımla.

Gün geldi, mezun olduk, ayrı illere atandık. Sonra hiç ayrılmamak üzere aynı ilde görev aldık, birlikte çalıştık. Ancak orada da kahve falcılığımı

gene başlattı. Baktım baş edemiyorum, "Arkadaş" dedim, "İki buçuğu verenin falına bakarım".

Bugün dostluğumuzun ellinci yılındayız. Ne zaman ziyaretlerine gitsek "Hanım! Getir kahvelerimizi" der ve bana dönüp "Fala bakarız değil mi Alim?" diyerek muzip muzip gülümser. "Hâlâ mı Erdoğanım? Falda söylediğim yalanların boyu dünyayı üç defa dolanır" dediğimde de basar kahkahayı, ömrü oldukça gülesi Erdoğanım...

Allah'tan sağlık ve mutluluk dilerim canım kardeşime, muhterem yengeme...

Ali Nacar

Tanıdığım ve sevdiğim Erdoğan Ağabey,

Erdoğan Ağabey ile tanışmamız 1974 yılında Bursa'da ben Renault otomobil fabrikasında mühendis olarak çalışırken oldu. Sâmiha Anne gönderdiği küçük bir pusulada "...Erdoğan ağabeyinizle takviye oldunuz" diyordu. Erdoğan Ağabey o zaman binbaşı idi. Çekirge'de oturuyorlardı. Yaz aylarında, cumartesi günleri rahmetli Ziya Uyar ve Mustafa Uçak Ağabeyler, Erdoğan Ağabey, ben, o sıralarda ilkokulda okuyan Şerif'i yanımıza alır, hanımları ve hep ders çalışırken gördüğüm küçük Sanem'i evde Gülten Abla'yla bırakır civarda dolaşmaya çıkardık. Erdoğan Ağabey daha önce tek başına gezip gördüğü yerlere bizi götürür, "Bakın bu çeşmenin suyu çok tatlı, bu yerin havası çok hoş" diye bizi bir rehber gibi gezdirirdi. Çekirge'ye üç, beş kilometre mesafedeki Dobruca Köyü'ne de gitmiştik. Erdoğan Ağabey daha önce gittiği köyde Dobrucalı Mehmet pehlivanın kispetini gördüğünü, ağırlığı ve büyüklüğü karşısında şaşırdığını söyledi. Biz gittiğimizde kispetin durduğu köy odası kapalı olduğundan görmek nasip olmadı.

Daha sonra Uludağ'ın eteklerine tırmandık. Erdoğan Ağabey'in daha önceden gördüğü bir kaynaktan abdest aldık ve gene onun bildiği güzel bir yeşillikte namaz kılıp yola devam ettik. Erdoğan Ağabey bizi bahçelerin bulunduğu bir yere götürdü. Koyu, gölgelik bir bahçeye tesadüfen girdik. Bahçe sahibi orta yaşlı birisi idi. Selamımızı alıp bizi bir ağacın gölgesine oturttu. Biraz sonra, simsiyah bir köpek yanımıza gelip her birimizi teker

teker koklamaya başladı. Bahçenin sahibi “Bu köpek nasıl oldu da size saldırmadı. Hâlbuki kimseyi bahçeye sokmazdı” dedi. Geceleri bahçeleri talan eden yaban domuzlarını kovması için hususi olarak eğitilmiş olduğunu söyledi.

Dibinde oturduğumuz ağaçtan olgunlaşan meyveler yere düşüyordu. Bahçenin sahibi yerden aldığı çürümeye başlamış meyvelerden bize ikram etti. İçimden, niçin dalından, tazelerden koparıp vermiyor da yerdeki çürükleri ikram ediyor, diye düşünüp midemin rahatsız olduğunu söyleyerek yemek istemedim. Adam sanki bu düşüncemi anlamış gibi “Bunun çürüğü yenir tazesi tatsızdır” dedi. Ben nedir bu meyve diye sorudum. Üvez deyince tadını merak ettim. Çünkü Sâmiha Anne çocukluğunda Çamlıca’daki yazlık komşularının bahçesinde bir ağacın meyvelerinin dibine dökülüp çürüdüğünü gördükçe üzüldüğünü, fakat aldığı terbiye gereği bu meyveden bir tane dahi yemediğini ve çok daha sonraları bu meyvenin üvez olduğunu yazıyordu. Pazarda satılmayan bu meyveyi çok merak etmiştim. İşte Erdoğan Ağabey sayesinde bu esrarlı meyvenin ağacını görmek, dibinde oturmak, meyvesinin hem ham hem de olgununun tadına bakmak nasip oldu.

Erdoğan Ağabey çevresiyle ve insanlarla çok ilgili idi. Onun için hep değişik kişiler tanır, onlarla konuşur ve tespitlerini bize bir roman tatlılığında anlatırdı. Hatırımda kalan bir tanesini burada yazmak isterim: Bursa Kız Lisesi ikinci sınıfında okuyan büyük kızı Bengül rahatsız olduğu için, kızının notlarını öğrenmek üzere Çekirge’den şehir otobüsüne binen Erdoğan Ağabey, biletçi ile tartışan bir köylü gence yardım eder. Genç, kasabaya bir bilet istemektedir. Biletçi Bursa’da kasaba diye bir durak olmadığını söyleyerek adama nereye gideceğini sormaktadır. Erdoğan Ağabey biletçiye, gence bir Heykel bileti vermesini, gence de bileti aldıktan sonra gelip yanına oturmasını söyler. Genç yanına gelince “Bak delikanlı kasaba küçük yerlere denir. Bursa gibi büyük yerlere şehir, vilayet, il denir” diye açıklar. Genç, “Ben ne bilem be ya, bizim orada kasaba derler” karşılığını verince Erdoğan Ağabey, “Sen nerelisin?” diye sorar. Genç, “Ben Romanyalıyım, Müslüman Türküm, boksörüm” diye cevap verir. Meğer bu genç o sıralarda Bursa’da yapılmakta olan Avrupa Boks Şampiyonası için gelmiş olan Romen takımının boksörlerinden hafif sıklet boksörüymüş. Erdoğan Ağabey, o gün izinli olan ve Bursa’yı gezmek isteyen boksörü

yanına alır. Mektepte işini gördükten sonra, onu, tanıdığı esnaflardan rahmetli Sait Kanalıcı'nın ağabeyi Hüseyin Kanalıcı'nın Kapalıçarşı yakınındaki dükkânına götürmüş. Kapalıçarşı esnafı boksörün Türk ve Romanyalı olduğunu öğrenince ona hediyeler vermişler. Günlerden cuma imiş. Birlikte Ulu Cami'ye gitmişler. Namaza girenleri görünce boksör, "Bunların hepsi turist mi?" diye sormuş. Erdoğan Ağabey camiye girenlerin Cuma namazı kılmaya gelen Müslümanlar olduğunu söylemiş ve birlikte Cuma namazı kılmalarını teklif etmiş. Adamcağız namazla ilgili hiçbir şey bilmediğini söyleyince Erdoğan Ağabey, "Bana bakarak benim yaptıklarımı sen de yaparsın" demiş. Tabii bu arada, her zaman olduğu gibi, bazı kişilerin genç boksörün hatalarını düzeltmeye kalkışmalarını da Erdoğan Ağabey, o kendine has ifâdesiyle savuşturmuş ve camide uygun bir yerde Cuma namazını kılmışlar. Erdoğan Ağabey, dua ederken boksör gencin gözlerinden yaşlar aktığını görmüş. Namazdan sonra genç adam, "Dedem hep Kur'an-ı Kerim derdi. Nedir o? Bana onu gösterir misin?" demiş. Erdoğan Ağabey ona Kur'an'ı anlatmış, bir de Kur'an hediye etmiş. Onun zengin bir Türk evi görmesini istediğinden Hüseyin Kanalıcı'nın evine çay içmeye gitmişler. Onlara çayın yanında mükellef bir ikindi kahvaltısı ikram edilmiş. Erdoğan Ağabey, Romanya'da zeytinin çok sevildiğini ve sadece Komünist Partisi'nin ziyafetlerinde bulunan bir yiyecek olduğunu bildiğinden ev sahiplerinden zeytin de ikram edilmesini rica etmiş. Boksör elimle yiyebilir miyim? diye müsaade aldıktan sonra, kaptaki bütün zeytinleri -Erdoğan Ağabey'in ifadesiyle- leblebi yer gibi yemiş.

Romanya'daki Renault fabrikasında boyacı olarak çalışan boksör yeni doğmuş oğlunun adını Erşen koymayı istediğini, fakat şimdi Erdoğan koyacağını söylemiş. Altı ay sonra Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılacak dünya şampiyonasından önce çocuğunu görmesinin mümkün olmayacağını, hazırlık çalışmaları dolayısıyla, şampiyona sonuna kadar eve gidemeyeceğini belirtmiş. Kendisinin bir fabrikada araba boyacısı olmasına rağmen, bokstaki şampiyonlukları sebebiyle, maaşının fabrika müdüründen daha fazla olduğunu söylemiş. Daha sonra ev sahibinin lüks Amerikan arabasıyla boksörü ve verilen hediyeleri oteline bırakmışlar. O da Erdoğan Ağabey'e ertesi gün bizim boksörle yapacağı maç için davetiye vermiş, ısrarla maça gelmesini rica etmiş.

Erdoğan Ağabey ertesi gün Şerif ile maça gidip en önde maçı seyretmiş. Romen boksör bizimkinden daha teknik ve daha güçlü dövüşüyormuş. Daha sonra bizim boksörün bir yumruğu ile kroke durumuna düşmüş ve hakem ona kadar sayarak maçı bitirmiş. Bizim boksör sevinç gösterileri yaparken Müslüman-Romen-Türk boksör, eldiveni ile burnunu siler gibi yaparak, kimseye göstermeden ön sırada oturan Erdoğan Ağabey'e göz kırpmış. O şampiyonada Türk boksörler büyük başarı elde etmişlerdi. Erdoğan Ağabey, öğretmen olduğu Işıklar Askerî Lisesi'nin beden eğitimi öğretmenine boks karşılaşmalarının neticeleri hakkında fikrini sormuş. O da "Bunlardan hakkıyla kazanan biri, birincilik karşılaşmasında Romen hafif sıklet boksörünü mağlup eden boksörümüzle -bir başka sıklette karşılaşmayı kazanan boksörümüz hariç- diğerleri hakemlerin lehimize verdiği kararlarla kazandılar" demiş. Karşılaşmayı Erdoğan Ağabey'in aldığını o da anlayamamış.

Erdoğan Ağabey daha sonra Bursa'dan tayin olup gitti ve tekrar geldi. Artık albaydı. Fakat ben de Bursa'dan Gemlik'e, başka bir işe geçmiştim ve görüşmelerimiz biraz daha seyrek oluyordu. Bu sıralarda bir kitap yazmıştı ve bana müsveddelerini okumam için vermişti. Ancak ben okuyamamıştım.

Daha sonra Erdoğan Ağabey emekli olup İzmir'e yerleşti. Bir tatil dönüşü, Erdoğan Ağabey'in adresini ararken, bir kavşakta genç bir kız bizim arabaya çarptı. O gece onlarda kaldık ve ertesi gün Erdoğan Ağabey'in tanıdığı bir kaportacıya gidip arabayı bıraktık. Arabanın tamiri için verilen saati beklerken, Erdoğan Ağabey, beni İzmir'in en bozulmamış, saklı kalmış köşelerinde birbirlerini kızdırmakla, şakalaşmakla oyalanan yaşlı esnafların bulunduğu çarşılara ve Demircili hemşerilerinin olduğu kahvelere götürdü. Orada rastladığımız huylu birisine takıldı. Kızdırmaya çalıştı. Adam benim yanımda pek küfür edemiyordu ve sadece "yapma, yapma" diyerek Erdoğan Ağabey'in sırtını kaşımasını görmemeye çalışıyordu. Meğer zavallının karşısındakinin yaptığı hareketleri tekrar etme hastalığı varmış.

Bir gün vakıfta dizgi yapan kızlardan birisinin elinde bir kitap gördüm. Çok sevdiğini, onun deyişi ile çok acıklı olduğunu söyledi. Kitaba baktım, ismi Kopuş ve yazarı Erdoğan İzgören idi. Hemen kitabı alarak bir solukta okudum. Kitabın konusu benim için yabancı değildi. Çünkü kitap küçük

yaşta babasını kaybeden, kaymakam olan dayısının yanında büyüyen ve okuyan Erdoğan Ağabey'in hayat hikâyesinin romanlaşmış hâli idi. Konuşmalarımızda yeri geldikçe çok kısa bahseder, hiçbir zaman şikâyet etmez ve o sıkıntıları sabırla geçirmiş olmakla da övünmezdi. Kalp ameliyatından sonraki rahatsızlığından sonra bana "Hafızamdaki binlerce masal, hikâye ve şiir uçup gitti" diye üzüntüsünü söylemişti. Hep hareket hâlinde olan, güzel şeyler söyleyen ve güzel konuşan Erdoğan Ağabey, yüzünde yaşadığı zorlu hayatın, kederinin izleriyle profilden Casablanca filminin unutulmaz aktörü Humphrey Bogart'a çok benzerdi. Sigarasını onun gibi karizmatik şekilde içerdi. Allah'tan kendisine daha nice yıllar dilerim.

İdris Alhanlıoğlu

İstanbul

17 Haziran 2006

Muhterem Erdoğan Ağabey'e,

Zerafet timsali torununuz Nazlı kardeşimin "Sevgili dedem hakkında bir kitap hazırlıyoruz, anılan çalışmaya sizin de tespit ve düşüncelerinizle dâhil olmanızı arzuluyoruz" hitabıyla karşılaştığım zaman ciddi olarak heyecanlandım. Öncelikle, "Ben böyle bir iltifata layık mıyım?" diye kendimi hesaba çektim.

Sonra, böyle bir eser hazırlama kararının hangi amaçlara yönelik olabileceğini anlamaya çalıştım.

Konuyla ilgili müteşebbis heyet sizi daha yakından mı tanımak istiyordu? Bizzat yaşadıkları güzellikleri ebediyete taşıma suretiyle onların prensipler hâline gelmesini mi arzuluyordu? Derununuzda bulunma nasiplisi ağabey ve amcalarının zamanı geriye işleten beyanlarını alıp -adeta onlara ortak olarak- şahsınızla olan beraberliği, mana yoluyla da olsa uzatmak mı istiyorlardı?

Yoksa, doğrudan bana "Erdoğan Ağabey demek kolay. Şimdi söyle bakalım, beraberliği ile iftihar ettiğini her hâlükârda dile getirdiğini

bildiğimiz Erdoğan Ağabeyi'nden otuz altı yılı aşkın zaman diliminde ne aldın?" sorusu mu soruluyordu.

Maksat; belki o, belki de hiçbiri.

Ama olan olmuş ve uzun sayılabilecek bir dönemle ilgili olarak imtihan salonuna alınmıştım.

İşim cidden zordu. Zira, sorulması gerekli sualleri kendim belirleyecek, cevaplarını tek başıma, gönül dünyamda mevcut akli ve ruhi kayıtları inceleyerek bulacak ve daha önemlisi, yazılı olarak verecektim.

Yazılı cevap hazırlama işi, soğuk soğuk ter döktürecek kadar, ürkütücü ve korkutucu idi. Çünkü merhum muhaddis, muhterem Prof. Dr. Ali Yardım kardeşimin 06 Ocak 1985 tarihli bir ithafında, "Okuması, yazması yok" tespiti ile kayıtlara geçtiğimi hiç aklımdan çıkaramıyordum.

Ne var ki görev kutsal, talep ciddi. Belki de bir vefa borcunun ödenmesi için bulunmaz bir fırsat yakalamıştım.

Evet, cesaretsizdim, çaresizdim ve amansız bir beyin jimnastiği ile kaçacak bir yer ve sığınacak bir melce arıyordum; ama nafile. Bulduğum her çözüm bir başka problemle yeniden gündeme geliyordu. Hele de dostluğu güvenilir, ekmeği yenilir, gönlü zengin, irfanı engin deruni dost, rahmetliler rahmetlisi Ali Yardım Hoca'nın "Ben sana okuyan, okuduğunu anlayan ve ne anladığını anlatan dost, diye hitap ederken yalan mı söyledim?" şeklindeki mesajları ruh dünyamda aralıksız yankılanıyordu.

Öyleyse ve "Cahil cesur olur" mealindeki Arap atasözünden hareketle karşınıza çıkmaya, kendileri güneş olmadığı hâlde ondan aldığı ışığı âlemlere yansıtan yıldızlar gibi, yola koyulmaya mecburdum. Dolayısıyla, her dem herkese huzur veren, her yanı yıkıp geçen coşkun seller gibi isyan hâlindeki gönülleri sükûnete erdiren insanı, yani Erdoğan İzgören Ağabey'i -en azından kendi gönül dünyamda- yeniden müşahhas bir makam hâline getirmeye mecburdum. Daha doğru bir deyişle (kendini güneş zannetme hatasına düşmeden) hizmet ve himmetlerinin ebediyete kadar devamına vasıta olma gibi, bir haddini bilmezliğe tevessül etme şeklinde tavsif

edilebilecek dahi olsa, onu insanlığa açma yönünde çaba sarf etmeye mecburdum ve aksi nankörlük olurdu.

Ey, Erdoğan Ağabey'in muhterem gönül dostları, ahvali ve onu bizzat görmese, huzurunda bulunmasa da görme iştiyakı ile içi yanıp tutuşan ebedin mana emanetçileri, şunu açıklıkla ifade edeyim ki naçizane ben, nasiplilerden bir nasipli idim. Çünkü Erdoğan İzgören Ağabey'i, kendisinin lisedeki edebiyat öğretmeni Nazik Erik Hanımefendi'nin tavsiyesi ve bir selamı tebliğ etme vazifesi dolayısıyla, 1970 yılı Ağustos ayında, Karşıyaka'daki evinin bugüne kadar hiç kapanmayan kapısını çalma cüretini gösterdikten sonra tanıdım.

Öyle hatırlıyorum ki evin kapısıyla birlikte adeta gönül kapıları da ardına kadar açılmıştı. Hâl hatır sorma, doğum yeri, meslek ve rızkın teminine vasıta görevlerimizle alakalı bilgi alışverişi süratle tamamlanmıştı. Sanki, günlerdir beklenen misafirler için yapılan hazırlıklar sofraya taşınmaya başlanmış ve gazellerin "makta beyti"ne benzer güzellikteki mana deposu soru, odada ve belki de duyabilme yeteneği olanlar için tüm âlemde yankılanır olmuştu.

"Yahya, Nazik Hoca veya onun aradıklarını arayanlara, verdiklerini almaya çalışanlara; başka bir ifadeyle, muhterem mütefekkire, mutasavvıf vatan ve belki de tüm İslam âleminin annesi Sâmiha Ayverdi Hanımefendi'nin Ateş Ağacı isimli romanındaki yitiği idrak yolunda emek harcayanlara ne isim verilir, verilebilir veya verilmelidir?"

Sükûtumu bir an için sükûtla karşıladıktan sonra; ümitle ufka bakan gözlerle, engin bir tevazuyla, fakat kararlı bir ifadeyle "Bu adam en vasfı olan adamdır" dedi ve ekledi: "Yani, mesleğinde, görevinde, aile hayatında, ahlak anlayışında; vatan ve insan sevgisinde menfilerle işi olmamak bir yana, müspetin en yücelerine ulaşmaya çalışan insan."

Bu insan kimdi? Dünyanın hayı huyu içinde teferruattan kurtulup esasa nasıl varılırdı? "En" olmanın sınırları belli mi idi? Yoksa, bir tepeye vasıl olunca daha yüksek tepelerle mi karşılaşılırdı? Sordu, sordurdu. Cevapladı, cevap istedi ve sanırım, bu bahiste kimi sorgulamaların ömür boyu süreceğini ima etti.

Anadolu Hıristiyanlaştırma hedefine ulaşma yolundaki çalışmalar hız kazanmış, bu cümleden olarak millî ve manevi değerlere yönelik tecavüz ve tehditler 1970 Mayıs'ında ve "Efes Festivalleri" şemsiyesi altına gizlenen erek had safhaya ulaşmış, sınıf çatışmaları aynı yılın 15-16 Haziran olayları ile devlete meydan okuma noktasına gelmiş ve dolayısı ile de "en" vasıflı insanlara olan ihtiyaç her ortamda hissedilir olmuştu.

Böyle bir ortamda "Evliyalar yatağı" Anadolu'nun bereketi ile varlığını sürdüren serdengeçtilerden bir grup Menemenli "Menemen Millî Kültür Derneği" namı altında bir dernek kurarak teşkilatlanıyor ve çalışmalara şahsımın da katılması isteniyordu.

Dernek; sağın iktisat davası yok, solun ahlak davası yok; ama maalesef, her ikisinin de "insan davası" yok şeklinde ve rahmetli Doç. Dr. Nurettin Topçu tarafından formüle edilen bir veciz ifade ile kamuoyu önüne çıkıyor. Yine o günlerde, Küçük Ağa romanının müellifi, merhum "Nobelsiz yazarımız Tarık Buğra", "Hz. Muhammed'in Adamı" başlığı altında toplumun aradığı insanı tarife çalışıyordu. Nihayet, Vatan Annesi Sâmiha Ayverdi'nin yıllar önce hazırladığı ve "Doğru tarih, doğru dil, doğru din" olarak özetlenebilecek kurtuluş reçetesinde milletin düçar olduğu amansız hastalığın tek çaresi olduğu açıkça görülüyordu.

Ne var ki; kamplaşmadan kulluk ve hatta insanlık sınırını aşmadan, ümitsizliğe düşmeden ve bizatihi kendisinde güç vehmetmeden "güç olmanın" yolu, çoğu zaman olduğu gibi, bulunamıyor. Neyin kimden nasıl alınacağı bilinmediği gibi, "Neyin kime nasıl verileceği" sorusu da cevapsız kalıyordu.

İşte böyle bir zaman diliminde çaresiz; ama "Büyük Türkiye"yi hayal eden "Büyük Türkiye, Büyük Türkiye'nin beklendiği yerdir, velev ki bu yer mütevazı bir derneğin idare bürosu olsa bile". Bu inanç ile teselli olmaya çalışan gençlerin imdadı, öğretmen Yüzbaşı Erdoğan İzgören iddiasızlık kapısını aralayarak yetişiverdi.

Evet, Erdoğan Ağabey ezel âleminden bir seçilmişin adeta özel mesajını getiriyor ve bu hâli bizatihi kendi hayatında yaşıyor. Kendi dünyasını kimseye dayatmadan ve hatta, farkına vardırmadan benimsetiyor; dolayısıyla, insan olma yolunda herkes kendi kendine nasipleniyor.

Bense 1960 Ağustos’undan başlamak üzere Menemen Ziraat Bankası’nda mühendis olarak istihdam olunuyorsam da sürekli işsizlikten şikâyet ediyor, zaman geçirme çabası içinde meşgaleler buluyor ve maalesef, çoğu zaman değeri çok geç yaşlarda anlaşılan zaman israfı ile gün geçiriyordum.

Böyle bir şerait içinde görevde bir yılımı doldurmuş, Erdoğan Ağabey ile tanışmıştım ve fakat iş hayatımda olumsuz ve karamsar tablo değişmemişti.

Zira ben hâlâ mesai saatlerinin tamamlanması için saatleri değil, adeta dakikaları sayıyor ve böylece de zamanla hep kavga hâlinde oluyordum.

Günlerden bir gün bir kitaplık planı çizmeye çalıştığım bir anda Erdoğan Ağabey’in başımda durmakta olduğunu fark ettim. Yüzünden bu duruşun uzun bir zaman devam ettiği, bu seyir hâlinde iken ıstırap çektiği ve sükût hâlinde iken dahi sürekli olarak konuştuğu belli oluyordu.

Demek ki millet böyle sevilir, vatan borcu böyle ödenir, insan olma şerefine böyle erişilir ve “Hz. Muhammed’in adamı” olma duygusu ancak böyle idrak edilebilirdi.

O, bu milletin besleyip büyüttüğü, okutup yetiştirdiği bir teknik adamın böyle bir yaşta boş oturmasına, boş oturmuyor gibi görünüp kitaplık planı çizmesine dayanamıyor ve belki de boş oturmasına isyan etmemek için tahammül gücünü zorluyordu.

Erdoğan Ağabey, benim, tüm Turan ailesinin, kendisini seven ve sevdiklerinin, kısaca vatanını seven herkesin yirmi dört saat kapısını çalabildiği, her sorusunu sorabildiği veya her derdini rahatlıkla iletebileceği bir merci idi. Ama cevaplar ya Yahya Kemal’den ya Hüsn ü Aşk’tan veya Sâmiha Anne’nin bazen şahsından bazen dilinden, kimi zaman da yazdıklarından veya hatıralarından alıntılarla gelirdi. Öyleyse o, bizleri hakikat bahçelerinde gezintiye çıkarırdı. Lazım olanı almak ise talep sahibinin idrak, ihtiyaç ve kapasitesine bağlı olurdu.

İzgörenlerin Çiğli Havaüssü Lojmanları’ndaki evleri bizler için bazen bir tatil beldesi bazen sıla-ı rahm bazen de bir dergâh idi. Kapısını ferden, ailece, genellikle habersiz ve maalesef gruplar hâlinde çalardık.

Ondan Mesihpafla İmamı’ndaki Cemil’in adaflı ve gönül dostumun bir genç için kız isteme teklifimin cevabını istedim. Tereddütsüz “Şeref duyarım” dedi. Dest-i izdivâcına talip olunan hanımefendi ailedendi ve çok flükür ki o gençler ortak mutluluğumuzun canlı vesikası oldular.

Ona gülzârlardan bir gülün amansız bir hastalığının olduğu haberini verme kaderini yafladığımda hemen bir kauçuk fidanı aldı ve bana hediye etti. Tarih 8 Şubat 1984. O dostumuzu maalesef bir hafta içinde yani, 13 Şubat 1984 günü ebediyete uğurladık.

Kauçuk hâlâ rahmetli Akgün adına bizimle yaflıyor ve sanki evimizde üçümüz bir aradayız. Erdoğan Ağabey hiçbir yerde bilhassa rütbesi ile takdim edilmeyi istemez ve adeta nahif bedenini hep mütevazı köflelerde gizlemek isterdi. Ancak o, her yaflta her meslekte ve her kariyerdeki kiflilerin akranı, okul arkadaflı ve belki de meslektaflı idi. Kısaca o, pazarlara, pazarda satılan mallara ve pazarcılarla mutlaka dosttu.

Eli açık, gönlü gani ve hanesi bereketli idi. Bayramda bizzat boğazladığı bir kurbanın kaç kifliye kaç gün (mübalağa olmasın) kaç aileye yettiğini görmedim demek, gerçekten nadanlık olur.

O, nefleli bir insandır. Ama flakaları, esprileri dıfl âlemden değil en yakın çevrenizle ve bilhassa hatıralarında bofl köfleyi iflgal ettiğini bildiğimiz Demirci’nin delileriyle veya velileriyle ilgilidir.

Onda edebiyatın edeple baflladığı gerçeğini hep gördük. Devranda bazen rast, mahur ile bazen de uflflak, muhayyerle dönerdi. Onu bir dem, “arı dil” kullanımı tartıflılırken, merhum Süleyman Nazif’in “Kötü söz yerinde kullanılırsa iyi sözden etkilidir” ifadesindeki gibi, Bursa Kız Meslek Lisesi öğretmenler odasında kükreyifl hâlinde gördük. Bazen de onunla beraber Bursa’nın fethinde Orhan Gazi Alperenlerine katıldık.

Millî Tarih’in zirvesi olmasına rağmen, bugün maalesef, “tu-kaka” ilan edilen Osmanlı Medeniyeti’nin temelindeki azameti onunla anlamaya çalıfltık. Öyle ya, padiflah Sultan Çelebi Mehmet ile dadısı (dikkat edelim öz annesi değil) aynı çatı altında yatıyor ve bizlerden uyanıklık bekliyorlar; ama nafile. Biz düflünüp dirilmeyi değil, ihaneti yeğliyoruz.

Erdoğan Ağabey’i, çok flükür, hiç rahat bırakmazdım. Onu Çiğli’de, Bursa’da, Çankırı’da, İzmir’de hep takip ettim. Tabii ki kendileri olgunlukla ve metanetle karflılamasına rağmen, zuhur eden sağlık problemlerine tahammül edemeyene kadar. Çünkü bana göre, bu pınar, kurumamalı hep gürül gürül akmalı veya hayal olarak öyle kabul etmeliydim. Tıpkı Yahya Kemal’in bazen akıncı, bazen Mohaç Ovası’nda bir gazi, bazen Sultan Selim Hanı önünde ok atan Bektafl Subaflı ve bazen de feth-i mübîne bizzat ifltirak etmifl bir serdengeçti olarak yaflaması gibi... Hiç olmazsa bilinmez ummanlarda çalınan binin üstünde Itri besteleri gibi...

Netice olarak, bana Erdoğan Ağabey’e aşina olduğum günden bu yana geçen otuz altı yılımı yeniden yaşama fırsatı veren İzgören ahvali ve sevdalılarına şükranlarımı sunuyorum. Sözü sohbet havasında kalem oynattığım kanaatini taşıdığım, dolayısı ile de konuyla bazen ilgili bazen ilgisiz satırlarıma ve hatta, bir makale olarak tavsif edilebilecek iddialı tez ve tespitlerime hoşgörüyle bakılmasını arz ederim. Erdoğan Ağabey’e sevdikleri ve sevenleriyle birlikte sağlıklı ve her dem hizmette daim bir ömür niyaz ederim.

Yahya Turan

Erdoğan Amca,

“Bu gece kalsın Alim be! Ben yarın kahvaltıdan sonra getiririm.”

İlk kez o akşam gördüm. 1972 yılının Ağustos sonu. Şu anda bu satırları yazdığım yaşlarımdan daha gençken yukarıdaki sözleri söylemişti babama. O İzmir akşamında hayatımda ilk kez gördüm Erdoğan Amcamı. Babamın boyunda, babamın yaşında, babamın saçlarında, babamın teninde, babamın mesleğinde.

Oğlu Şerif ile de o ziyarette tanışmıştık. Aklımın yettiği en eski dostumla. Askerî lojmanlara taşındığımız yılın yaz sonunda, Ağustos ayı içinde bir alacakaranlıkta gördüm aydınlık gülüşünü ilk. Şimdiki ben yaşlarda desem olmaz, otuzlarında. Gece birilerinde kalmam için ilk kez ısrar edilişinden değil unutmamam. Arkadaşlığın miladındandır, biraz da ondan.

Hayatımda gördüğüm ilk, gerçek ev kütüphanesinin sahibi. Televizyonun eve alınır bir şey olduğunu öğrendiğim evin gönlü geniş âlimi. Tanıdığı, rastladığı kaç yaşında olursa olsun ona gülümseyen gönül ehli.

Askerî eğitim için gereken öğretmen subaylar babamların döneminde nasıl seçildiler inanın bilmiyorum. İstisnasız hepsi birbirinden daha sıcakkanlı ve sevecen insanlardır. Ben onları hayatlarının en yeşil dönemlerinde tanıdım. Gölgesinde yaşanır bir ağacın dallarında yapraktılar. Bengül Abla, Şerif, Sanem, Aytül, Cem, Alev, Zeynep, Emre, Semih, Namık, ben ve daha niceleri çevrelerinde fidandılar. O yapraklar bizlerle bazen körebe, bazen futbol, bazen saklambaç oynadı. Biz saklandığımızda açıkta kalan yerlerimize gülmeden, bir ömür, nerede olursak olalım bizi buldular. Yaşarken yaşattılar.

Can Yücel, babası için yazdığı şiirinde “Karaçalı” der kendisine, babasının dizlerinin dibinde. Ben, babasının dizinin dibinde gerçek karaçalıyı gözlerimle gördüm. Ev aramak için gittiği Çankırı’dan Bursa’ya izinli dönüşünde, Erdoğan Amca’yı gördüğünde Şerif’in babam diyen çığlığında... Daha karasını analar doğurdu mu bilmiyorum; ama babasının en sevdiği karaçalı benim en eski dostumdu.

Büyükler gülümsesin diye türlü numaralarını, hayallerini, oyunlarını satan çocuklardık. İlk kez çocuklar gülümsesin diye hayaller satan adamdı benim gördüğüm. Gazoz ağacı çıkacak diye kaç gün fidan suladığımı bilirim. Yetiştirdiğimiz karpuzu Şerif’le kestiğimiz gün; biz de bunu yapabilirizi bildik. Karpuz tüccarı olmadık belki; ama vazgeçmemeyi öğrendik.

Okun ucuna gazoz kapağı eğip taktığımızda çok daha uzağa gideceğini, sapan çatalını nerden keseceğimizi; uçurtmanın terazisini, hatta kerevizin, türlü nebatın yenir şeyler olduğunu da öğrendim. Pişmaniyenin evde yapılır bir şey olduğundan boyumuz kadar neyi çaldığına kadar pek çok şeyi... Hepsinden önemlisi, bunların hangisi evindeyse isteyenle paylaşıldığını da...

Geçen bayram Erdoğan Amcalardaydık. İki aile bir arada. Gene üç kuşak. Önceleri ninelerimiz vardı, bizler torunduk. Bu sefer Oya ve Nisan vardı, onlarla mutlu olduk. Babam, Erdoğan Amca, annem, Gülten Teyze, Sanem, Şerif, Meltem, ben ve tüm güzel sohbetler bir aradaydık. Yüzlerine baktım,

zaman ne çok şey almış ve ne çok şey vermiş; dedeler gitmiş ve torunlar gelmiş. İlahî alışveriş!

Gönlü yerde, başı dik bir adamdı hatırımda kalan, o yaz akşamından. Şu anki benden daha genç, yüzü aydınlık, sohbeti güleç.

Sesi eskisi kadar güçlü çıkmıyor konuşurken şimdilerde. Belki her şeye o kadar çabuk katılmıyor ve duyduğum kadarıyla istediği her pazarı da gezemiyormuş. Ama huylu huyundan vazgeçmezmiş; gene başı dik, yüzü güleç, gönlü zengindi bayramda. Elini öptüm, sarıldık, hep beraber kapıları araladık, önümüze düştü Erdoğan Amca. Nereden gelip nerelere aktık...

Ahmet Nacar

Sevgili Erdoğan Amcama,

2004 yılı Ağustos ayıydı. Kent Hastanesi Diyaliz Ünitesi'nin yeni yeni hasta kabul etmeye başladığı günlerdi. İlk hastalarımızdan biri de Erdoğan İzgören'di. "Erdoğan Amca" dedim kendisine; çünkü çok şirin, sevimli ve babacan biriydi. Her zaman yanında ve ona destek olan eşi Gülten Hanım da sık sık misafirimiz oluyordu. Çok sevimli bir çift olarak görüyordum onları. Tatlı-sert Erdoğan Amca zaman zaman ona kaprisler yapıyor, çevresine kızıyor ve hatta, küsüyor; ama onun o güzel yüzü ertesi gün yine hep gülüyor. Erdoğan Amca'yı çok seviyoruz. Umarım daha uzun yıllar onunla beraber geçireceğimiz günlerimiz olur.

Arzu Akgül

Kent Hastanesi

Diyaliz Ünitesi

Ayaktan Hasta İşlemleri Görevlisi

Erdoğan Enişteme,

Seni de, kızlarını da, torunlarını da çok seviyorum.

Seda Barışık

Babam

28.5.1977

Sanem,

Sana hep böyle söylerim. Tarihten de anladın herhalde bu gün sen on yaşında idin. Sabah saat 10.20'de ve 1967'de doğdun. Dünyalar kadar sevindim, dünyalar kadar güzeldin; yumuşak, ufak...

Aradan seneler geçti. Şimdi onlu yaşına girdin. Biraz sonra hep beraber "Ender Pastane"ye gideceğiz. Her on senede bir seninle bu pastahanede buluşalım ne dersin? 1987-1997-2007... bakalım ne kadar sürdüreceğiz...

Benim Oya, ipek, tül kızım, can yoldaşım.

Erdoğan Yıldırım

SONSÖZ

Tüm bu fotoğraflara bakınca ve bu kısa, ama koca hayatı gözden geçirince bir şey fark ettim.

Aslında yaptığımız şey halı dokumak.

Attığımız her adım.

Yaptığımız her iyilik, her kötülük birer ilmek.

Unutulur gider sanıyoruz.

Oysa halının üzerine işleniyor.

Halı bittiğinde bakıyoruz üstüne, her şey görünüyor.

Doğrular, yanlışlar, hatalar, sevaplar.

Bir de kimimiz kilim dokuyoruz, kimimiz ipek halılar. Kiminde büyük emek var; kimi makine halısı gibi, pek bedavadan, özensiz yapılmış.

Tek yaptığımız halı dokumak.

Ancak bitince görürsünüz dokuduğunuz halı güzel mi, temiz mi. Başkalarına yarayacak mı? Yoksa kullan ve at mı olacak.

Bu halıların yüzlerce yıllık olanı, sonsuza kadar yaşayacak olanları var. Leonardo Da Vinci'nin, Piri Reis'in halıları gibi.

Babamınki belki yüzlerce yıl yaşamayacak.

Ama bu kadar güzel dokunmuş, üstü bu kadar insani desenlerle bezeli, bir de bu kadar güzel kokan çok az halı gördüm ben.

O markalı, cicili bicili, havalı, pahalı, ama çarçabuk kir tutan, iki yılda atılan halılara benzemiyor. Çoluk çocuğunu, evini ortada bırakıp maceraya kaçanlara hiç benzemiyor.

Tam bir kök boyalı Yağcı Bedir. Sizler için küçük, emek harcamış, ufak hatalar desenlerin güzelliği arasında kaybolmuş. Benim gözümde ise uçan halı.

Bir sabah uyandığımda yastığımın altında plastik tabanca, şerif yıldızı ve kemer buldum. Şerif olduğum gündü gerçekten. Beni masallardaki gibi uçurdu, en değerli saatlerini bana ayırdı ve maceralar yaşattı bana.

Şimdi fark ediyorum, benim babam bir uçan halıydı.

Aslan Babam.

Babam, neye üzülürüm bilir misin? Hayat sevgisi ve bilgi doluydun, ben on dört yaşından itibaren, üzerimde üniforma, senden uzaktaydım. Şimdi senin de, benim de vaktim var; fakat vücudun çelmeler takıyor her ikimize de.

Neye sevinirim bilir misin? Senle olduğumuz her anı sevgi, ilgi ve insanlıkla geçirdim.

Seni turna kuşlarına benzetirim baba.

Sabah, gün doğarken ikisi, üçü bir araya gelirler ve dans ederek günün gelişini kutlarlar. Hayatı bu kadar sevinçle karşılayan bir turna kuşları vardır, bir de çocuklar.

Sen güneşi hep böyle karşıladın ve hayatı hep kutladın.

Ağaçlardan, meyvelerden, kitaplardan, insanlardan aldığın zevki çok az insan almıştır. Senden çok fazlasına sahip insanlar etrafta mutsuz, umutsuz dolaşıyorlar. Gençliğini bilmem; ama bizim yanımızda hiç umudunu kaybetmedin.

Çocuk kalbinden hep çok iyi anladın. Sıradan bir akşam yemeğini, balıkları tabak yerine gazete kâğıtlarının üzerinde yedirip şölene çevirirdin.

Gözlerinde hep bir muziplik vardı, neşeye boğdun bizi.

Konuşan saksağanlar, evin yerini bulan eşekler; ormanların içine geziler, banyoda yüzen karabataklar... Bunlar, bugünün çocukları için bilgisayar oyunlarında olabilir. Sen, evi Binbir Gece Masalları'na çevirdin. Türkçe konuşan Romen bir boksör ancak masallarda olur çünkü.

Açıkçası ne, ne kadar gerçek, ne kadarı hayal şimdi bile hatırlamıyorum.

Sen müthiş bir adamsın baba.

Bizi kimseye muhtaç etmeden şehirlerin içine oyulmuş gizli masal saraylarında yaşattın.

Şimdilerde en çok hoşuma giden şey ise, hiç söylemediğin kadar çok, anneme "Hanım seni seviyorum" demen. Kıpkırmızı oluyor gül tenli annem.

İnşallah, ileride, birileri de benim için kitap yazar.

Bu kitabın miras dağıtımında etkisi olacağına eminim.

Bize bıraktığın sadece sevgi, hatıralar ve insanlık. İyi ki fazlasını bırakmıyorsun. Bengül'le Sanem yeterince sahipler. "Acaba bana da bunlardan biraz kalır mı?" diye düşündüm.

Ben bu satırları tamamlarken, inanılır gibi değil, ama penceremin yanındaki ağaçta iki saksağan birbirlerine tohumlar koparıp yediriyorlar. Biri alıp ötekine veriyor, o yiyor, o koparıp ötekine yediriyor.

Sen bizim bir tanemizsin.

Allah, emin ol, sana çok dürüst davranacak; çünkü tanıdığım en dürüst insanlardan birisin.

Yanaklarımda hep öpücüklerin olacak.

Seni çok seviyorum.

Aslan Babam.

29 Aralık 2006

Bilkent Üniversitesi Kütüphanesi